

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (třetího senátu)

9. září 2011 *

Ve věci T-12/06,

Deltafina SpA, se sídlem v Orvietu (Itálie), zastoupená R. Jacchiou, A. Terranova, I. Van Baelem, J.-F. Bellisem a F. Di Giannim, advokáty,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené původně A. Whelanem a F. Amatem, poté A. Whelanem a V. Di Buccim a nakonec É. Gippini Fournierem a L. Malferrarim, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení nebo podpůrně na snížení pokuty uložené společnosti Deltafina v článku 2 rozhodnutí Komise K (2005) 4012 v konečném znění ze dne 20. října 2005 v řízení podle článku 81 odst. 1 [ES] (Věc COMP/C.38.281/B.2 – Surový tabák – Itálie),

* Jednací jazyk: italština.

TRIBUNÁL (třetí senát),

ve složení J. Azizi, předseda, E. Cremona (zpravodajka) a S. Frimodt Nielsen, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio Gonzáles, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 29. září 2010,

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- ¹ Žalobkyně, Deltafina SpA, je italská společnost, jejíž hlavní činností je prvotní zpracování surového tabáku a uvádění zpracovaného tabáku na trh. Společnost Deltafina SpA je 100 % vlastněna společností Universal Corp. se sídlem v Richmondu (Spojené státy americké).

I – *Správní řízení*

- 2 Ve dnech 3., 4. a 5. října 2001 provedla Komise Evropských společenství na základě článku 14 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, prvního nařízení, kterým se provádějí články [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 1962, 13, s. 204; 08/01, s. 3), šetření v sídle Fédération européenne des transformateurs de tabac a Maison des métiers du tabac v Bruselu (Belgie). Téhož dne Fédération européenne des transformateurs de tabac informovala o těchto šetřeních faxem všechny své členy, včetně Associazione professionale trasformatori tabacchi italiani (APTI, profesní sdružení italských zpracovatelů surového tabáku), mezi jehož členy jsou největší podniky z daného odvětví.

- 3 Ve dnech 3., 4. a 5. října 2001 provedla Komise také šetření v sídle hlavních tří španělských zpracovatelů surového tabáku a dvou španělských sdružení zpracovatelů a producentů tabáku. Tito tři španělští zpracovatelé surového tabáku, u nichž bylo prováděno šetření, a jedna ze společností skupiny Universal podali Komisi dne 16. ledna 2002 společnou žádost o ochranu před pokutami na základě sdělení Komise o neuložení nebo snížení pokut v případech kartelových dohod (Úř. věst. 1996, C 207, s. 4, dále jen „sdělení o spolupráci z roku 1996“).

- 4 Dne 15. ledna 2002 zaslala Komise žádost o informace dvěma italským profesním sdružením, a sice APTI, které zastupuje zpracovatele surového tabáku, a Unione italiana tabacco (Unitab, italská tabáková unie), které zastupuje producenty surového tabáku. APTI na žádost o informace odpovědělo dne 12. února 2002. Téhož dne se sešel jeho řídicí orgán a žádost Komise na této schůzce projednal.

- 5 Dne 19. února 2002 předložila společnost Deltafina Komisi žádost o ochranu před pokutami na základě oddílu A oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2002, C 45, s. 3, dále jen „oznámení o spolupráci z roku 2002“) a podpůrně žádost o snížení pokuty na základě oddílu B téhož oznámení. Žádost o ochranu před pokutami se týkala předpokládané kartelové dohody mezi zpracovateli surového tabáku na italském trhu.

- 6 Dne 28. února 2002 proběhl telefonický rozhovor mezi jedním z advokátů společnosti Universal a úředníkem generálního ředitelství Komise „Hospodářská soutěž“, jemuž byla věc přidělena.

- 7 Dne 6. března 2002 Komise informovala společnost Deltafina o tom, že její žádost splňuje podmínky stanovené v bodě 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002 a že jí na konci správního řízení poskytne ochranu před pokutami za jakékoli protiprávní jednání zjištěné na základě vyšetřování provedeného Komisí v souvislosti s předloženými důkazy, ovšem za předpokladu, že společnost Deltafina bude splňovat podmínky stanovené v bodě 11 uvedeného oznámení.

- 8 Dne 14. března 2002 se konala schůzka útvarů Komise a zástupců společností Deltafina a Universal k projednání podmínek spolupráce společnosti Deltafina s Komisí (dále jen „schůzka konaná dne 14. března 2002“). Na této schůzce bylo zmíněno zejména důvěrné zacházení s žádostí společnosti Deltafina o ochranu před pokutami.

- 9 Ve dnech 19., 21., 25. a 26. března 2002 poskytla společnost Deltafina Komisi doplňující informace.

- 10 Dne 22. března 2002 proběhl mezi zástupci společnosti Deltafina a úředníkem Komise, jemuž byla věc přidělena, telefonický rozhovor ohledně několika otázek týkajících se spolupráce společnosti Deltafina s Komisí.

- 11 Externí právní poradce společnosti Universal informoval dne 2. dubna 2002 externí právní poradce společností Standard Commercial Corp. (dále jen „SCC“) a Dimon Inc., z nichž první je mateřskou společností společnosti Transcatab SpA a druhá mateřskou společností společností Dimon Italia Srl – přičemž Transcatab SpA a Dimon Italia Srl jsou italskými společnostmi zabývajícími se prvotním zpracováním surového tabáku – že společnost Deltafina podala Komisi žádost o ochranu před pokutami v souvislosti s kartelovými dohodami mezi zpracovateli na trhu s tabákem v Itálii.

- 12 Dne 4. dubna 2002 dopoledne se konala schůzka řídicího orgánu APTI. Na této schůzce předseda správní rady společnosti Deltafina informoval přítomné o tom, že společnost začala spolupracovat s Komisí ve smyslu oznámení o spolupráci z roku 2002 tím, že jí o sobě poskytla kompromitující dokumenty.

- 13 Téhož dne, tj. 4. dubna 2002, odpoledne také společnosti Dimon Italia a Transcatab, jejichž zástupci byli přítomni na schůzce APTI zmíněné v předchozím bodě, podaly žádost o příznivé zacházení na základě oznámení o spolupráci z roku 2002 (společnost Dimon Italia tak učinila v 16:15 a společnost Transcatab v 18:47 hodin).

- 14 Ve dnech 18. a 19. dubna 2002 provedla Komise na základě článku 14 nařízení č. 17 šetření v prostorách společností Dimon Italia a Transcatab, jakož i v prostorách společností Trestina Azienda Tabacchi SpA (dále jen „Trestina“) a Romana Tabacchi SpA.

- 15 Ve dnech 18. dubna a 17. května 2002 poskytla společnost Deltafina Komisi další doplňující informace.

- 16 Ve dnech 29. května a 11. července 2002 se konaly další dvě schůzky zástupců společnosti Deltafina a útvarů Komise.

- 17 Dne 8. října 2002 oznámila Komise společností Dimon Italia a Transcatab, že jelikož Dimon Italia byla prvním a Transcatab druhým podnikem, které předložily důkazy o protiprávním jednání ve smyslu oznámení o spolupráci z roku 2002, hodlá jim na konci správního řízení snížit pokutu, která jim bude uložena za případně konstatovaná protiprávní jednání, o 30 až 50 % v případě první uvedené společnosti a o 20 až 30 % v případě druhé z nich.
- 18 Dne 25. února 2004 zaslala Komise několika podnikům a sdružením podniků, včetně společností Deltafina, Universal, Dimon Italia a Transcatab, oznámení námitek.
- 19 Dne 22. června 2004 se konalo slyšení, jehož se účastnila společnost Deltafina. Jeden ze zástupců společnosti Dimon Italia na tomto slyšení upozornil Komisi na dva dokumenty založené do spisu – jejichž kopie byly opatřeny při šetřeních provedených Komisí v prostorách společnosti Dimon Italia dne 18. dubna 2002 a které spočívaly v rukou psaných poznámkách představitelů této společnosti – v nichž byla shrnuta prohlášení předsedy správní rady společnosti Deltafina učiněná na schůzce sdružení APTI konané dne 4. dubna 2002.
- 20 Dne 21. prosince 2004 přijala Komise dodatek k oznámení námitek ze dne 25. února 2004 (dále jen „dodatek“), jímž společnosti Deltafina a ostatním dotyčným podnikům oznámila svůj úmysl neposkytnout jí ochranu před pokutami, protože porušila povinnost spolupráce podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002.
- 21 Dne 1. března 2005 se ohledně dodatku konalo slyšení. Po tomto slyšení obdržela Komise od společností Universal, Deltafina, Dimon a SCC nová vyjádření.

II – *Napadené rozhodnutí*

- 22 Po konzultaci s Poradním výborem pro restriktivní praktiky a dominantní postavení a s přihlédnutím k závěrečné zprávě úředníka pro slyšení přijala Komise dne 20. října 2005 rozhodnutí K (2005) 4012 v konečném znění v řízení podle čl. 81 odst. 1 [ES] (Věc COMP/C.38.281/B.2 – Surový tabák – Itálie) (dále jen „napadené rozhodnutí“), jehož shrnutí bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 13. února 2006 (Úř. věst. L 353, s. 45).
- 23 Napadené rozhodnutí bylo společnosti Deltafina doručeno dne 10. listopadu 2005.
- 24 Napadené rozhodnutí obsahuje zejména následující ustanovení:

„Článek 1

1. Společnosti Deltafina [...], Universal [...] porušily v uvedených obdobích čl. 81 odst. 1 [ES] tím, že se účastnily na dohodách nebo jednáních ve vzájemné shodě v odvětví surového tabáku v Itálii.

Období trvání protiprávního jednání jsou následující:

- a) v případě společností Deltafina, Universal [...] od 29. září 1995 do 19. února 2002;

[...]

Článek 2

Za protiprávní jednání uvedená v článku 1 se ukládají následující pokuty:

a) společnosti Deltafina a Universal společně a nerozdílně 30 000 000 eur;

[...]"

²⁵ Napadené rozhodnutí se zakládá na níže uvedených úvahách.

A – K protiprávnímu jednání a k přičitatelnosti protiprávního jednání

²⁶ V napadeném rozhodnutí Komise nejprve popsala rozhodné skutečnosti a provedla jejich právní posouzení a na základě toho dospěla k závěru, že je prokázáno, že se společnost Deltafina spolu s několika dalšími podniky přímo účastnila na dohodách nebo jednáních ve vzájemné shodě zakázaných článkem 81 odst. 1 ES. Tento závěr není v projednávané věci zpochybňován.

²⁷ Komise následně zkoumala otázku přičitatelnosti protiprávního chování podniků, které se na něm podílely, a vyslovila závěr, že jak společnost Deltafina, tak její mateřská společnost Universal musejí být činěny odpovědnými za předmětná protiprávní jednání a musejí být adresáty napadeného rozhodnutí.

B – *K výpočtu výše pokuty*

1. Stanovení základní částky pokuty

- 28 Pokud jde o výpočet pokuty uložené společnosti Deltafina, Komise nejprve v bodě 357 odůvodnění napadeného rozhodnutí připomněla, že k tomu, aby mohla stanovit její výši, musí přihlídnout ke všem okolnostem projednávané věci, zejména k závažnosti a délce trvání protiprávního jednání v souladu s čl. 23 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 [ES] a 82 [ES] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205).
- 29 Komise tedy nejprve zkoumala závažnost protiprávního jednání. Komise připomněla, že při jejím hodnocení je třeba vzít v úvahu vlastní povahu protiprávního jednání, jeho skutečný dopad na trh, pokud jej lze měřit, a velikost relevantního zeměpisného trhu (bod 365 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 30 Komise následně uvedla, že produkce surového tabáku v Itálii odpovídala 38 % produkce v rámci kvót v Evropské unii, což představovalo 67 338 milionů eur v roce 2001, tj. v posledním celém roce trvání protiprávního jednání (bod 366 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 31 Pokud jde o povahu protiprávního jednání, Komise je považovala za velmi závažné, neboť se týkalo stanovení nákupních cen odrůd surového tabáku v Itálii a rozdělení nakoupeného množství (bod 367 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 32 V bodě 368 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise uvedla – s poukazem na část uvedeného rozhodnutí týkající se analýzy omezení hospodářské soutěže (bod 277 a násl. odůvodnění) – že nákupní kartel může podkopávat vůli producentů dosahovat určitého výnosu a stejně tak může omezovat hospodářskou soutěž mezi zpracovateli na navazujících trzích a že je tomu tak zvláště tehdy, když produkt, kterého se kartelová dohoda týká (surový tabák), je stejně jako v projednávaném případě významným „vstupem“ pro činnost účastníků na navazujícím trhu (v projednávané věci prvotní zpracování tabáku a prodej zpracovaného tabáku).
- 33 S ohledem na tyto úvahy dospěla Komise k závěru, že protiprávní jednání, jehož se dopustila společnost Deltafina, musí být kvalifikováno jako velmi závažné (bod 369 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 34 Komise následně uvedla, že při stanovování výše pokuty je třeba přihlédnout ke specifické váze každého podniku a k možným dopadům jeho protiprávního chování. Komise se tak domnívá, že pokuty musejí být stanoveny v závislosti na postavení každého dotčeného účastníka na trhu. V tomto ohledu má Komise za to, že výchozí částka pokuty uložené společnosti Deltafina musí být nejvyšší vzhledem k jejímu postavení coby největšího nákupce, jehož podíl na trhu činil v roce 2001 přibližně 25 % (body 370 až 372 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 35 Komise se však domnívá, že výchozí částka, která odráží pouze postavení na trhu, nebude mít na společnost Deltafina dostatečný odrazující účinek, protože i přes její poměrně nízký obrat patří k nadnárodní skupině značné hospodářské a finanční síly, která je jedním z hlavních světových obchodníků s tabákem a působí na různých úrovních činnosti v tabákovém průmyslu a na různých zeměpisných trzích (bod 374 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 36 Aby pokuta odrazovala, použila tedy Komise na výchozí částku násobitel, který zohledňuje velikost dotyčných podniků. Násobitel použitý Komisí činí v případě společnosti Deltafina 1,5. V bodě 376 odůvodnění napadeného rozhodnutí tak Komise stanovila výchozí částku pokuty společnosti Deltafina – po uplatnění násobitele – na 37,5 milionu eur.
- 37 Komise tuto částku následně zvýšila o 60 % z důvodu délky trvání protiprávního jednání (bod 377 odůvodnění napadeného rozhodnutí), takže základní částka pokuty společnosti Deltafina byla stanovena na 60 milionů eur (bod 379 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

2. Polehčující okolnost

- 38 Komise následně vzala v úvahu jako polehčující okolnost ve prospěch společnosti Deltafina její účinnou spolupráci v průběhu řízení mimo rámec oznámení o spolupráci z roku 2002. Komise nejprve připomněla, že z důvodů uvedených v bodě 43 a následujících níže již společnost Deltafina nesplňuje podmínky pro poskytnutí plné ochrany před pokutami nebo pro snížení pokuty podle oznámení o spolupráci z roku 2002 (bod 385 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 39 Komise dále uvedla, že v případech, kdy se oznámení o spolupráci z roku 2002 může použít, je třeba spolupráci podniků, které jsou účastníky řízení, v zásadě posuzovat v rámci uvedeného oznámení. Komise dodala, že v případech, kdy bylo oznámení o spolupráci z roku 2002 v zásadě použitelné, lze jen za mimořádných okolností mít za to, že spolupráce určitého účastníka má podle pokynů o metodě stanovování

pokut udělených [uložených] podle s čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 a čl. 65 odst. 5 [UO] (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3, dále jen „pokyny“) zmírňující účinek na výši ukládané pokuty (body 386 a 387 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 40 Podle Komise taková situace v případě společnosti Deltafina v projednávané věci nastala, a to ze dvou důvodů. Zaprvé společnost Deltafina podala jako vůbec první podnik žádost o uplatnění oznámení o spolupráci z roku 2002 (jen několik dnů po jeho přijetí) a byla prvním podnikem, jemuž Komise poskytla podmíněčnou ochranu. Jedná se také o první rozhodnutí týkající se následků porušení povinností spolupráce uložených podnikům, které podaly žádost o ochranu před pokutami na základě bodu 11 oznámení o spolupráci z roku 2002. Zadruhé Komise uznala, že společnost Deltafina již na počátku podstatným způsobem přispěla k jejímu vyšetřování a čini-la tak i nadále během celého řízení, vyjma skutečností, jež byly důvodem pro odmítnutí konečné ochrany před pokutami (body 388 až 390 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 41 Z těchto důvodů hodnotí Komise spolupráci ze strany společnosti Deltafina v průběhu řízení příznivě. Komise nakonec dodala, že společnost Deltafina nikdy nepopřela skutečnosti, jež byly předmětem napadeného rozhodnutí. S ohledem na tyto úvahy a na celkové chování společnosti Deltafina v průběhu řízení dospěla Komise k závěru, že je třeba ukládanou pokutu snížit o 50 % (body 391 až 398 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 42 Vzhledem k této polehčující okolnosti stanovila Komise částku pokuty ukládané solidárně společností Deltafina a Universal na 30 milionů eur.

C – K žádosti společnosti Deltafina o ochranu před pokutami

- 43 Komise dále uvedla důvody, které ji vedly k závěru, že společnosti Deltafina nelze poskytnout ochranu před pokutami ve smyslu oznámení o spolupráci z roku 2002.
- 44 Komise vysvětlila, že po posouzení žádosti o ochranu před pokutami podané společností Deltafina, která splňovala podmínky stanovené v bodě 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002, jí poskytla ochranu podmíněnou dodržením podmínek stanovených kumulativně v bodě 11 uvedeného oznámení, přičemž jednou z těchto podmínek bylo dodržení povinnosti spolupráce [bod 11 písm. a) tohoto oznámení] (body 405 až 409 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 45 Komise však v bodě 410 odůvodnění napadeného rozhodnutí poukázala na to, že při slyšení konaném dne 22. června 2004 vyšlo najevo, že společnost Deltafina svou žádost o ochranu před pokutami vyhradila na schůzce APTI zmíněné v bodě 12 výše, které se zúčastnili také zástupci společností Dimon Italia, Transcatab a Trestina, a to před tím, než mohla Komise provést šetření ohledně předmětné kartelové dohody. Komise také uvedla, že tyto skutečnosti byly vůči společnosti Deltafina namítnuty v dodatku (viz bod 20 výše).
- 46 Komise tak nejprve podrobně zkoumala rozhodné skutečnosti a posléze dospěla k závěru, že společnost Deltafina nesplnila podmínky stanovené v bodě 11 oznámení o spolupráci z roku 2002.

1. Rozhodné skutečnosti

- 47 Komise poukázala na skutečnost, že na schůzce konané dne 14. března 2002 byla nastolena otázka důvěrného charakteru žádosti společnosti Deltafina o ochranu před pokutami. Podle Komise její útvary na této schůzce náležitě upřesnily, že mají v úmyslu provést namátková šetření ohledně kartelové dohody, kterou odhalila společnost Deltafina, že se tato šetření nemohou uskutečnit před 18.–20. dubnem 2002, a že je tedy třeba o nich zachovávat mlčenlivost až do tohoto data, aby se nevzbudila pozornost konkurentů a šetření neztratila na účinnosti (bod 412 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 48 Komise také uvedla, že společnost Deltafina na této schůzce útvaram Komise vysvětlila, že pro ni bude obtížné nevyzradit svou žádost o ochranu před pokutami do předpokládaného data šetření, a to z několika důvodů, kdy prvním důvodem jsou blížící se schůzky s jejími konkurenty na půdě sdružení APTI, na nichž bude obtížné zachovat mlčenlivost, druhým důvodem je nutnost informovat o žádosti střední management společnosti Deltafina (přibližně patnáct osob) a třetím důvodem je nutnost oznámit tuto žádost o ochranu před pokutami v rámci finančních operací, do nichž je zapojena společnost Universal ve Spojených státech amerických (bod 412 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 49 V bodech 413 až 415 odůvodnění napadeného rozhodnutí přebírá Komise obsah interního zápisu ze schůzky konané dne 14. března 2002, který vyhotovily útvary Komise, a obsah poznámek jednoho ze zástupců společnosti Universal pořízených na této schůzce.
- 50 Komise dále v bodě 416 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že na schůzce konané dne 14. března 2002 její útvary požádaly společnost Deltafina o poskytnutí určitých informací, aby mohly provést šetření na místě. V bodě 417 odůvodnění napadeného rozhodnutí se odkazuje na text interního memoranda útvaram Komise ze

dne 15. března 2002, které obsahovalo shrnutí stavu věci po schůzce z předchozího dne. V bodě 418 odůvodnění napadeného rozhodnutí je převzat text zápisu z jednání správní rady společnosti Deltafina konaného dne 1. března 2002, v němž správní rada bere na vědomí nutnost okamžitě ukončit protiprávní jednání spojené s kartelovou dohodou a vyzývá účastníky, aby o žádosti o ochranu před pokutami zachovávali maximální mlčenlivost.

- 51 Komise následně odkázala na prohlášení předsedy správní rady společnosti Deltafina učiněné na schůzce sdružení APTI dne 4. dubna 2002 a přitom vycházela z obsahu dvou dokumentů zmíněných advokáty společnosti Dimon Italia na slyšení dne 22. června 2004 a dále z obsahu memoranda podepsaného samotným předsedou správní rady společnosti Deltafina, které obsahovalo znění, v němž byla žádost o ochranu před pokutami na této schůzce vyražena (body 421 až 426 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 52 Komise uvedla, že ještě téhož dne, kdy byla žádost o ochranu před pokutami vyražena, podaly také společnosti Dimon Italia a Transcatab žádost o uplatnění oznámení o spolupráci z roku 2002 a že prohlášení učiněná předsedou správní rady společnosti Deltafina na schůzce sdružení APTI nebyla v těchto žádostech zmíněna (bod 427 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 53 Z napadeného rozhodnutí konečně vyplývá, že se dne 29. května 2002 uskutečnila další schůzka útvarů Komise a společnosti Deltafina, na níž ani Komise ani společnost Deltafina neprobíraly otázku mlčenlivosti a společnost Deltafina nepřiznala, že na schůzce sdružení APTI konané dne 4. dubna 2002 svou žádost o ochranu před pokutami vyžradila společností Dimon Italia a Transcatab (bod 429 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

2. Nesplnění podmínky stanovené v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 ze strany společnosti Deltafina

- 54 Komise v napadeném rozhodnutí tvrdí, že povinnost spolupracovat stanovená v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 je podstatnou částí dohody uzavřené mezi ní a žadatelem, jakmile je poskytnuta podmíněčná ochrana. Podle Komise musí být tato povinnost vykládána v souladu s logikou, na níž stojí její politika v oblasti poskytování ochrany před pokutami a která spočívá v rozhodujícím přispění žadatele k zahájení vyšetřování nebo k odhalení protiprávních jednání, jichž se dopustil kartel. S ohledem na tuto logiku se tedy uvedená povinnost podle Komise neomezuje jen na poskytnutí důkazů o protiprávním jednání, nýbrž také předpokládá upuštění od veškerých kroků, jež by mohly ohrozit její schopnost vést vyšetřování nebo konstatovat protiprávní jednání (body 431 a 432 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 55 V bodě 433 odůvodnění napadeného rozhodnutí se uvádí, že když Komise stejně jako v projednávané věci ještě neprovedla šetření a v odvětví se o jejích blížících se šetřeních neví, hrozí, že vyzrazením žádosti o ochranu před pokutami bude zcela a nezvratně narušena její schopnost provádět účinná šetření a prokázat protiprávní jednání. Užitečný účinek oznámení o spolupráci z roku 2002 podle Komise vyžaduje, aby šetření nebyla ohrožena chováním podniků, které žádají o příznivé zacházení. Tyto podniky se tedy nemohou dovolávat legitimního očekávání v tom směru, že bez výslovného ustanovení není mlčenlivost součástí podmínky stanovené v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Z toho podle Komise vyplývá, že záměrné a dobrovolné vyzrazení této informace žadatelem o ochranu před pokutami jeho konkurentům je nutno považovat za porušení povinnosti spolupráce stanovené v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002.
- 56 Komise dodává, že „vnitřní napětí“ mezi touto povinností a povinností stanovenou v bodě 11 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002, podle které musí žadatel

ukončit svou účast na protiprávním jednání nejpozději ke dni podání své žádosti o ochranu před pokutami, nedovoluje žadateli, aby dobrovolně informoval ostatní účastníky kartelové dohody o tom, že podal žádost o ochranu před pokutami. Tato situace se podle Komise liší od situace, kdy je žadatel donucen přijmout opatření, jež mohou vést ostatní účastníky kartelové dohody k podezření, že takovou žádost podal (bod 434 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

57 Komise se mimoto domnívá, že konkrétní okolnosti projednávané věci nasvědčují tomu, že společnost Deltafina chápala, že mlčenlivost je součástí její povinnosti spolupráce. Podle Komise to jasně vyplývá zejména z usnesení správní rady společnosti Deltafina ze dne 1. března 2002, které ukládalo „maximální mlčenlivost“ v této věci (viz bod 418 odůvodnění napadeného rozhodnutí a bod 50 výše), a z vlastních slov předsedy správní rady společnosti Deltafina, a sice že o rozhodnutí společnosti Deltafina spolupracovat s Komisí „lze ostatní podniky informovat jen velmi obezřetně a v případě nutnosti“ (bod 440 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

58 S ohledem na výše připomenuté rozhodné skutečnosti a na rozsah podmínky stanovené v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 Komise dospěla k závěru, že společnost Deltafina tuto podmínku nesplnila. Ačkoli společnost Deltafina věděla, že Komise má v úmyslu provést šetření na místě v době od 18. do 20. dubna 2002, její předseda správní rady dobrovolně informoval její dva hlavní konkurenty o podání žádosti o ochranu před pokutami, a to před uskutečněním těchto šetření na místě (bod 441 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

59 Komise také v bodě 442 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že chování společnosti Deltafina bylo zcela zřetelně takové povahy, že mohlo ohrozit výsledek těchto šetření, což společnost Deltafina věděla, či přinejmenším vědět měla, zejména byla-li o nadcházejících šetřeních Komisí konkrétně informována a byla-li vyzvána

k zachování mlčenlivosti o své žádosti o ochranu před pokutami, aby nebyl ohrožen výsledek těchto šetření. Podle Komise nelze určit, zda byla její šetření skutečně narušena, a tato okolnost ostatně nemůže být v žádném případě rozhodujícím hlediskem k prokázání odpovědnosti společnosti Deltafina (bod 443 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 60 Komise v tomto ohledu konstatuje, že ani jednání na schůzce konané dne 14. března 2002 ani její následné chování nevyvolávají žádné pochybnosti o tom, že nikdy neuznala, že by společnost Deltafina musela nevyhnutelně svou žádost o uplatnění oznámení o spolupráci z roku 2002 vyzradit svým konkurentům, a že by se tedy šetření již nemohla uskutečnit. Komise naopak tvrdí, že náležitě upřesnila, že je třeba zachovávat mlčenlivost o jeden měsíc déle k přípravě uvedených šetření, pro něž si vyžádala nezbytné informace a s jejichž přípravou začala již následujícího dne po konání schůzky (body 446 a 447 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 61 Komise tvrdí, že uznala jak praktické obtíže společnosti Deltafina se zachováním mlčenlivosti o žádosti o ochranu před pokutami, tak skutečnost, že kdyby byla společnost Deltafina nucena vyzradit konkurentům svou žádost o ochranu před pokutami, šetření by se velmi pravděpodobně neuskutečnila. Komise má však za to, že v projednávané věci vyzradila společnost Deltafina svou žádost o ochranu před pokutami na schůzce sdružení APTI dobrovolně a spontánně. Takové chování nelze v rámci takové žádosti o ochranu před pokutami nikdy odůvodnit (body 444, 448 a 450 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 62 Z bodu 449 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že pakliže společnost Deltafina Komisi nikdy nesdělila, že svou žádost o ochranu před pokutami vyzradila svým konkurentům, naznačuje to, že společnost Deltafina neočekávala, že Komise bude její postup schvalovat.

- 63 Komise poukazuje na skutečnost, že v průběhu správního řízení společnost Deltafina tvrdila, že vyzrazení nebylo dobrovolné, ale spíše vynucené tlakem, který na ni vyvíjeli její konkurenti. Komise však uvádí, že pokud ukončení účasti na protiprávním jednání, které se vyžaduje po podání žádosti o ochranu před pokutami, s sebou může přinášet praktické obtíže, společnost Deltafina neprokázala, jak ukončení její účasti na protiprávním jednání a její odmítnutí setkat se s konkurenty „mohlo narušit její legitimní obchodní chování“. Komise dále uvedla, že tlaky vyvíjené okolím, které nepředstavují vážnou a bezprostřední hrozbu, nemohou znamenat, že vyzrazení bylo nedobrovolné. Jelikož předseda správní rady společnosti Deltafina nejednal pod vlivem nějaké hrozby donucením, dospěla Komise k závěru, že vyzrazení žádosti o ochranu před pokutami na schůzce sdružení APTI bylo dobrovolné (body 451 až 453 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 64 Komise se konečně domnívá, že pokud po jistém tlaku ze strany externích právních poradců mateřských společností společnosti Dimon Italia a společnosti Transcatab externí právní poradce společnosti Universal dne 2. dubna 2002 potvrdil, že společnost Deltafina podala Komisi žádost o ochranu před pokutami, nemůže tato skutečnost sama o sobě odůvodnit porušení povinnosti spolupráce ze strany společnosti Deltafina nebo toto porušení zhojit. Komise má totiž za to, že zaprvé nebyl zjištěn žádný vztah mezi vyzrazením informací ve Spojených státech amerických a chováním předsedy správní rady společnosti Deltafina, zadruhé případné jiné porušení povinnosti spolupráce s Komisí nelze použít k odůvodnění pozdějšího porušení téže povinnosti (*ex iniuria non oritur ius*) a zatřetí neexistuje žádný důkaz o tlaku ze strany externích právních poradců společností SCC a Dimon, kromě zprávy, kterou externí právní poradce společnosti SCC zanechal v hlasové schránce právního poradce společnosti Universal (body 454 až 459 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 65 Komise dále uvedla, že společnost Universal každopádně neuvědomila rychle Komisi o vyzrazení informací jejím externím právním poradcem (bod 459 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- 66 V bodě 460 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise dospěla k závěru, že ze všech výše uvedených důvodů společnost Deltafina nesplnila svou povinnost spolupráce podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002, a že jí tedy nelze poskytnout ochranu před pokutami, takže jí musí být za předmětná protiprávní jednání uložena pokuta.

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

- 67 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 19. ledna 2006 podala společnost Deltafina tuto žalobu.
- 68 Dopisem ze dne 26. června 2006 požádala společnost Deltafina Tribunál, aby Komisi nařídil předložit úplné znění jednoho dokumentu přiloženého k žalobní odpovědi. Sdělením ze dne 22. listopadu 2006 informovala kancelář Tribunálu společnost Deltafina o rozhodnutí předsedy třetího senátu, kterým byla tato žádost zamítnuta.
- 69 Dopisem ze dne 16. září 2010 informovala společnost Deltafina Tribunál, že bere zpět šestý žalobní důvod.
- 70 Tribunál (třetí senát) se na základě zprávy soudkyně zpravodajky rozhodl zahájit ústní část řízení.
- 71 Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 29. září 2010.

72 Společnost Deltafina navrhuje, aby Tribunál:

- zrušil pokutu, která jí byla uložena v článku 2 napadeného rozhodnutí;
- podpůrně snížil výši této pokuty;
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

73 Komise navrhuje, aby Tribunál:

- žalobu zamítl;
- uložil společnosti Deltafina náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

74 Na podporu svých návrhových žádání předkládá společnost Deltafina sedm žalobních důvodů.

75 První čtyři žalobní důvody jsou hlavními žalobními důvody a znějí na zrušení napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž se společnosti Deltafina ukládá povinnost zaplatit pokutu. První žalobní důvod vychází ze zjevného pochybení spočívajícího v tom, že odnětí ochrany před pokutami se podle společnosti Deltafina zakládá na nesprávném

skutkovém předpokladu. Druhý žalobní důvod vychází ze zjevně nesprávného posouzení v rozsahu, v němž měla Komise za to, že společnost Deltafina porušila povinnost spolupráce podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Třetí žalobní důvod vychází ze zjevně nesprávného posouzení v rozsahu, v němž Komise odňala ochranu před pokutami, neboť měla za to, že vyžrazení informací společností Deltafina o její žádosti o ochranu před pokutami narušilo vyšetřování. Čtvrtý žalobní důvod vychází z porušení zásady ochrany legitimního očekávání, zásady řádné správy a zásady proporcionality.

- 76 Poslední tři žalobní důvody jsou podpůrnými žalobními důvody a znějí na snížení výše pokuty uložené společnosti Deltafina. Pátý žalobní důvod vychází z porušení zásady proporcionality kvůli nadměrné výši výchozí částky pokuty. Šestý žalobní důvod vychází z pochybení spočívajícího v tom, že Komise považovala společnost Universal za společně odpovědnou za chování společnosti Deltafina, a uložila tak společnosti Deltafina nadměrnou pokutu. Sedmý žalobní důvod vychází z nesprávného posouzení polehčujících okolností.
- 77 Vzhledem k tomu, že společnost Deltafina vzala dopisem ze dne 16. září 2010 šestý žalobní důvod zpět, není třeba se jím zabývat.

I – K hlavním žalobním důvodům

- 78 Úvodem je třeba poukázat na skutečnost, že první tři žalobní důvody společnosti Deltafina všechny vycházejí z pochybení, která údajně činí napadené rozhodnutí protiprávním a která spočívají v tom, že jí Komise neposkytla ochranu před pokutami z důvodu, že společnost Deltafina porušila povinnost spolupráce podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002.

79 Vzhledem k tomu, že tyto tři žalobní důvody spolu úzce souvisejí, je třeba je zkoumat společně.

A – K prvním třem žalobním důvodům, vycházejícím ze zjevných pochybení v souvislosti s neposkytnutím konečné ochrany před pokutami společnosti Deltafina

1. Argumenty účastnic řízení

80 V rámci prvního žalobního důvodu společnost Deltafina tvrdí, že odnětí ochrany před pokutami Komise vychází ze zjevně nesprávného skutkového zjištění, neboť je založeno na chybném předpokladu, že italští zpracovatelé surového tabáku o Komisi vedeném vyšetřování nevěděli.

81 Podle společnosti Deltafina z bodu 433 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise považovala sdělení jejího předsedy správní rady na schůzce konané dne 4. dubna 2002 za porušení povinnosti spolupráce, protože hrozilo, že jím bude narušena účinnost vyšetřování. Komise podle ní v tomto bodě odůvodnění tvrdila, že jakýkoli únik informací o existenci žádosti o ochranu před pokutami může ostatní účastníky kartelové dohody přimět k odstranění nebo zatajení důkazů. Hlavním předpokladem pro to, aby byl takový postoj odůvodněný, je však podle společnosti Deltafina to, že se v daném odvětví o existenci vyšetřování a o možnosti namátkových šetření ještě neví. Pouze v takovém případě podle ní může teoreticky oznámení třetím osobám o existenci žádosti o ochranu před pokutami ohrozit schopnost Komise vést účinné vyšetřování. Společnost Deltafina tedy tvrdí, že základním předpokladem pro odnětí ochrany před pokutami musí být to, že se v daném odvětví o vyšetřování vedeném Komisí neví.

- 82 Podle společnosti Deltafina však italští zpracovatelé surového tabáku o existenci Komisí vedeného vyšetřování věděli vzhledem k šetřením provedeným Komisí v říjnu 2001 v Bruselu a ve Španělsku a vzhledem k žádostem o informace, které Komise dne 15. ledna 2002 zaslala sdružením APTI a Unitab. Podle společnosti Deltafina existují další skutečnosti, které dokazují, že se v odvětví o vyšetřování vědělo, například prohlášení společnosti Dimon obsažené ve formuláři předloženém americkému orgánu pro dohled nad finančními trhy, skutečnost, že jak společnost Dimon Italia, tak společnost Transcatab začaly s přípravou svých žádostí o příznivé zacházení již před vyřazením žádosti o ochranu před pokutami dne 4. dubna 2002, a skutečnost, že Komisí vedené vyšetřování bylo předmětem jednání na schůzce sdružení APTI.
- 83 Podání žádosti o ochranu před pokutami mimoto podle společnosti Deltafina nevede automaticky k namátkovým šetřením, neboť ta nejsou nezbytná, jestliže žadatel předloží důkazy, jež Komisi umožní konstatovat protiprávní jednání. Podle společnosti Deltafina jsou totiž namátková šetření nutná pro účely konstatování protiprávního jednání pouze v případě uvedeném v bodě 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Naopak v případech uvedených v bodě 8 písm. b) tohoto oznámení nejsou šetření nutná, neboť podnik, který podal žádost o ochranu před pokutami, již všechny nezbytné důkazy Komisi předložil. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci žádost společnosti Deltafina o ochranu před pokutami podle samotné Komise splňovala podmínky bodu 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002, jedná se podle společnosti Deltafina o případ, kdy není nutné, aby Komise prováděla namátková šetření.
- 84 S ohledem na všechny tyto okolnosti tedy bylo odnětí ochrany před pokutami společností Deltafina, o němž rozhodla Komise, založeno na zjevně nesprávném skutkovém zjištění.
- 85 V rámci druhého žalobního důvodu vycházejícího ze zjevně nesprávného posouzení spočívajícího v tom, že Komise měla za to, že společnost Deltafina porušila povinnost spolupráce podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002, společnost Deltafina uplatňuje v podstatě tři skupiny výtek.

86 Zaprvé uvádí, že na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, úzkostlivě dodržovala svou povinnost spolupráce podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Společnost Deltafina tvrdí, že na schůzce dne 14. března 2002 upozornila Komisi, že není možné, aby podání žádosti o ochranu před pokutami nevyzradila. Tato nemožnost zachovat mlčenlivost podle ní vyplývá ze čtyř následujících okolností: probíhající postup předběžné kontroly (due diligence) pro účely finanční operace společnosti Universal na americkém trhu, řízení o hromadné žalobě pro porušení pravidel hospodářské soutěže zahájené ve Spojených státech amerických proti společností Universal, Dimon a SCC, potřeba informovat střední management společnosti Deltafina o podání žádosti o příznivé zacházení, aby se zamezilo pokračování v aktivitách kartelu, a blížící se schůzka sdružení APTI, na níž se měla společnost Deltafina vůbec poprvé od podání své žádosti o příznivé zacházení ocitnout tváří v tvář ostatním zpracovatelům surového tabáku.

87 Vzhledem k tomu, že se relevantní trh vyznačuje velmi omezeným rozsahem, transparentností a snadnými osobními kontakty mezi účastníky kartelové dohody, skutečnost, že by se společnost Deltafina odmítala během týdnů následujících po podání své žádosti o ochranu před pokutami účastnit obvyklých jednání, by nevyhnutelně vzbudila podezření u ostatních účastníků kartelové dohody. Riziko, že z tohoto chování bude možné vyvodit, že podala žádost o ochranu před pokutami, bylo ještě větší, vezmou-li se v úvahu skutkové okolnosti, za nichž svou žádost o ochranu před pokutami podala, zejména šetření prováděná ve Španělsku a v Bruselu v říjnu 2001, podání společné žádosti o ochranu před pokutami společnostmi Dimon, Deltafina a Transacatab ohledně protiprávních kartelových dohod na španělském trhu, skutečnost, že chování společnosti Deltafina bylo typickým chováním žadatele o ochranu před pokutami, tlak vyvíjený jejími konkurenty, zejména společnostmi Dimon a SCC, ve snaze získat potvrzení o tom, že společnost Deltafina podala žádost o ochranu před pokutami. Společnost Deltafina tvrdí, že napadené rozhodnutí k těmto skutkovým souvislostem vůbec nepřihlíží.

88 Společnost Deltafina dále tvrdí, že se do bezvýchodné situace dostala právě kvůli povinnosti okamžitě ukončit protiprávní jednání. Kdyby totiž společnost Deltafina nebyla nucena z kartelové dohody vystoupit již od okamžiku podání žádosti o ochranu

před pokutami, nebyla by nucena toto oznámení na schůzce sdružení APTI učinit, aby tak skoncovala se situací, která se stala neudržitelnou. Za okolností projednávané věci je tedy vyzrazení žádosti o ochranu před pokutami podle společnosti Deltafina přímým důsledkem povinnosti ukončit protiprávní jednání. Komise podle ní sama otevřeně uznává existenci „vnitřního napětí“ mezi povinnostmi stanovenými v bodě 11 písm. a) a b) oznámení o spolupráci z roku 2002 (bod 434 odůvodnění napadeného rozhodnutí), avšak nevyvozuje z toho důsledky, které z toho nutně vyplývají. Společnost Deltafina si klade otázku, zda bod 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 ukládá žadateli lhát, aby mu zůstal nárok na podmíněčnou ochranu.

⁸⁹ Ostatně programy shovívavosti ve Spojených státech amerických a v řadě členských států, mimo jiné ve Spojeném království, Německu a Francii, podle společnosti Deltafina umožňují orgánům, aby žadatelům o ochranu před pokutami dovolily pokračovat v účasti na kartelové dohodě, čímž si pozdější šetření zachovají efekt překvapení. Tato možnost byla podle společnosti Deltafina zavedena do nového oznámení o spolupráci z roku 2006 [oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2006, C 298, s. 17, dále jen „oznámení o spolupráci z roku 2006“)]. Povinnost zachovávat mlčenlivost byla mimoto výslovně zavedena až v oznámení o spolupráci z roku 2006.

⁹⁰ Zadruhé společnost Deltafina tvrdí, že Komise byla plně informována o tom, že z praktických důvodů uvedených na schůzce konané dne 14. března 2002 společnost Deltafina vyzradila podání své žádosti o ochranu před pokutami, a to ještě před 18. až 20. dubnem 2002, což bylo období, po jehož uplynutí byla Komise podle vlastních slov schopna provést šetření. Společnost Deltafina tvrdí, že Komisi sdělila – jak 28. února 2002 během telefonického rozhovoru advokáta společnosti Universal s úředníkem Komise, jemuž byla věc přidělena, tak i na schůzce dne 14. března 2002 – své obavy z toho, že podání své žádosti o ochranu před pokutami nebude moci dlouho tajit.

Navíc při slyšení dne 22. června 2004 uvedený úředník podle společnosti Deltafina potvrdil, že „připustil“, že k vyzrazení musí dojít a že „se v žádném případě nelze dohodnout na zachování mlčenlivosti“.

91 Zápis ze schůzky konané dne 14. března 2002, který vyhotovila sama Komise, jakož i poznámky advokáta společnosti Universal a advokátů společnosti Deltafina, kteří byli na schůzce přítomni, podle společnosti Deltafina dokazují, že úředníci Komise vzali na vědomí fakt, že společnost Deltafina nemůže zabránit vyzrazení své žádosti o ochranu před pokutami na schůzce sdružení APTI. Podle ní obsah telefonického rozhovoru ze dne 22. března 2002 mezi advokáty společnosti Deltafina a úředníkem, jemuž byla věc přidělena, potvrzuje, že Komise si byla plně vědoma toho, že společnost Deltafina brzy svou spoluprací vyzradí.

92 Ze zápisu ze schůzky konané dne 14. března 2002, který sepsala Komise, mimoto vyplývá, že úředník, kterému byla věc přidělena, prohlásil, že v případě vyzrazení žádosti o ochranu před pokutami „[bude] povinnost společnosti Deltafina co možná nejrychleji předložit Komisi důkazy ještě naléhavější“. Společnost Deltafina však uvádí, že tuto povinnost splnila, jak to podle ní vyplývá z bodů 389 až 397 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Podle svých slov tedy dodržela povinnost spolupráce, neboť poskytla dodatečné informace, jak o to útvary Komise žádaly na schůzce konané dne 14. března 2002, a toto těžší břemeno tedy akceptovala kvůli nemožnosti uchovat svou spolupráci v tajnosti. Podle společnosti Deltafina bylo navíc její vedení ve dnech 29. května a 11. července 2002 Komisi dlouze vyslýcháno. Společnost Deltafina uvádí, že ve skutečnosti převážná část důkazů převzatých v napadeném rozhodnutí pochází od ní. Společnost Deltafina tak podle vlastních slov zcela splnila požadavky Komise v rámci „druhé nejlepší možnosti“, kterou jí Komise nabídla. Společnost Deltafina uvádí, že když jí Komise požádala o poskytnutí dodatečných informací, zajistila tím, aby vyzrazení žádosti o ochranu před pokutami nenarušilo vyšetřování.

- 93 Důvod, proč společnost Deltafina Komisi neinformovala o vyjádření své žádosti o ochranu před pokutami, podle ní spočívá v tom, že na schůzce dne 14. března 2002 Komisi upozornila na to, že fyzicky není možné, aby na blížící se schůzce sdružení APTI tuto žádost nevyzradila. Podle společnosti Deltafina tak úředníci Komise, jimž byla věc přidělena, velmi dobře věděli, že společnost Deltafina toto oznámení na této schůzce učiní.
- 94 Oba dokumenty týkající se schůzky sdružení APTI dne 4. dubna 2002, na jejichž základě společnost Dimon Italia obvinila společnost Deltafina z porušení povinnosti spolupráce, byly navíc již dlouho součástí spisu Komise, a to od šetření provedeného u společnosti Dimon Italia dne 18. dubna 2002, a Komise v nich nikdy nespatriila nic, co by se jí dalo vytknout.
- 95 Společnost Deltafina zatřetí tvrdí, že počáteční mylné pochopení jejího chování ze strany Komise mělo vliv na závěry učiněné v napadeném rozhodnutí. Tvrdí, že Komise v dodatku vycházela z předpokladu, že společnosti Deltafina, Dimon Italia a Transcatlab společně zosnovaly svůj postup při podání žádosti o ochranu před pokutami. Toto konstatování podle ní vyplývá z bodů 57 a 60 dodatku. Podle společnosti Deltafina Komise v posledně uvedeném bodě mimo jiné kvalifikovala chování společnosti Deltafina jako „zjevně podvodné“. Ze spisu však podle společnosti Deltafina vyplývá, že Deltafina, Dimon Italia a Transcatlab připravily své žádosti o ochranu před pokutami samostatně a bez vzájemné domluvy o tom, v jakém pořadí budou žádosti podány. Chování společnosti Deltafina tak podle ní bylo v souladu s oznámením o spolupráci z roku 2002.
- 96 Ačkoli obvinění vůči společnosti Deltafina obsažená v dodatku nebyla převzata v napadeném rozhodnutí, lze v něm podle společnosti Deltafina ještě nalézt jejich stopy, zejména v bodě 441 odůvodnění, kde Komise uvádí, že společnost Deltafina vyzradila podání žádosti „svým dvěma hlavním konkurentům“, jakož i v nadpisu za bodem 420 odůvodnění napadeného rozhodnutí („Prohlášení učiněná společností Deltafina dne 4. dubna 2002 vůči společnostem Dimon a Transcatlab“).

- 97 V rámci třetího žalobního důvodu společnost Deltafina tvrdí, že napadené rozhodnutí je stíženo zjevně nesprávným posouzením, neboť Komise měla za to, že vyzrazení její žádosti o ochranu před pokutami ohrozilo vyšetřování. Podle společnosti Deltafina totiž toto vyzrazení nemohlo Komisi vedené vyšetřování nijak ohrozit na rozdíl od toho, co Komise tvrdí v bodě 433 odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť ostatním účastníkům kartelové dohody nemohla vyzradit nic, co již nevěděli.
- 98 Pokud jde konkrétně o společnosti Dimon Italia a Transcatab, skutečnost, že byly právním poradcem společnosti Universal informovány o tom, že společnost Deltafina podala žádost o ochranu před pokutami, měla pouze za následek rychlejší podání jejich žádosti o příznivé zacházení, které již beztak připravovaly. Spolupráce těchto dvou společností podle společnosti Deltafina vyšetřování neohrozila. Právě naopak, jejich spolupráce Komisi usnadnila její úsilí při vyšetřování. Podle společnosti Deltafina dále ze spisu vyplývá, že se Komise s těmito dvěma podniky dohodla na provedení šetření.
- 99 Podle společnosti Deltafina Komise sama v bodě 443 odůvodnění napadeného rozhodnutí příznává, že „je nemožné určit, zda byla [její] šetření skutečně narušena“. Kromě toho skutečnost uvedená v tomtéž bodě odůvodnění napadeného rozhodnutí, a sice že šetření provedená v prostorách společnosti Trestina nebyla úspěšná, není podle společnosti Deltafina důsledkem prohlášení učiněného předsedou správní rady společnosti Deltafina, nýbrž je spíše výsledkem toho, že Komise sama svým chováním předem varovala celé italské odvětví o prováděných šetřeních. Podle společnosti Deltafina si mimoto Komise v případě společnosti Romana Tabacchi nestěžovala na to, že šetření nebylo úspěšné.
- 100 Na základě všech těchto úvah tedy společnost Deltafina navrhuje, aby Tribunál zrušil napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž jí ukládá povinnost zaplatit pokutu.
- 101 Komise navrhuje, aby byly první tři žalobní důvody společnosti Deltafina zamítnuty.

2. Závěry Tribunálu

¹⁰² Před zkoumáním jednotlivých argumentů společnosti Deltafina je třeba připomenout jejich právní rámec.

a) K programu shovívavosti

¹⁰³ V rámci stíhání protiprávních jednání porušujících článek 81 ES zavedla Komise program shovívavosti, jehož smyslem je poskytnout příznivé zacházení podnikům, které s ní spolupracují při vyšetřování tajných kartelových dohod dotýkajících se Unie.

¹⁰⁴ Tento program shovívavosti, který byl původně zaveden sdělením o spolupráci z roku 1996, byl následně rozšířen oznámením o spolupráci z roku 2002, které se použije na projednávanou věc, a později oznámením o spolupráci z roku 2006.

¹⁰⁵ Z oznámení o spolupráci z roku 2002 vyplývá, že vytvoření programu shovívavosti nachází své opodstatnění v myšlence, že je v zájmu Unie poskytnout příznivé zacházení podnikům, které s Komisí spolupracují při vyšetřování tajných kartelových dohod týkajících se praktik, které představují nejzávažnější porušování článku 81 ES, tj. kartelových dohod, jejichž cílem je mimo jiné stanovování cen, produkčních či prodejních kvót, rozdělování trhů nebo také omezování dovozů či vývozů.

- 106 Komise má totiž za to, že zájmy spotřebitelů a občanů na zjištění a zakázání kartelů převažují nad zájmem na pokutování podniků, které Komisi umožní takové praktiky odhalit a potrestat (viz bod 4 oznámení o spolupráci z roku 2002, převzatý v bodě 3 oznámení o spolupráci z roku 2006).
- 107 Cílem programu shovívavosti je tedy vyšetřit praktiky, které představují nejzávažnější porušování článku 81 ES, potlačovat je a odrazovat od jejich páchání. Tento program se zakládá na jakési dohodě mezi Komisí a podniky, které se na uvedených protiprávních kartelových dohodách účastnily a které se rozhodnou s Komisí spolupracovat.
- 108 Tyto podniky totiž nabízejí aktivní a dobrovolnou spolupráci při vyšetřování, jež Komisi usnadňuje její úkol spočívající ve zjišťování a potlačování protiprávních jednání porušujících pravidla hospodářské soutěže (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 12. prosince 2007, BASF a UCB v. Komise, T-101/05 a T-111/05, Sb. rozh. s. II-4949, bod 90 a citovaná judikatura). Za tuto spolupráci jim může být poskytnuto příznivé zacházení stran pokut, které by jim byly jinak uloženy, a to za předpokladu, že budou splňovat podmínky stanovené v oznámení o spolupráci.
- 109 Program shovívavosti stanovený oznámením o spolupráci z roku 2002 upravuje možnost, aby Komise poskytla jak plnou ochranu před pokutami podniku, který jako první začne spolupracovat při vyšetřování, tak i snížení pokuty podnikům, které začnou spolupracovat později. V prvně uvedeném případě se dotyčnému podniku poskytne celková výjimka ze zásady osobní odpovědnosti, podle níž platí, že pokud podnik poruší pravidla hospodářské soutěže, musí nést za toto protiprávní jednání odpovědnost (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 24. září 2009, Erste Group Bank a další v. Komise, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P a C-137/07 P, Sb. rozh. s. I-8681, bod 77). V ostatních případech se míra uplatnění této výjimky liší v závislosti na chronologickém pořadí, v němž byly žádosti o spolupráci podány, a na kvalitě spolupráce.

- 110 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že z logiky programu shovívavosti vyplývá, že plná ochrana před pokutami může být poskytnuta pouze jednomu z účastníků kartelové dohody, neboť cílem je vytvořit uvnitř kartelových dohod ovzduší nejistoty, které má povzbuzovat k oznamování kartelových dohod Komisi. Tato nejistota vyplývá právě ze skutečnosti, že účastníci kartelové dohody vědí, že pouze jednomu z nich bude poskytnuta plná ochrana před pokutami, když nahlásí ostatní účastníky protiprávního jednání, čímž je vystaví riziku uložení pokut.
- 111 Z oznámení o spolupráci z roku 2002 vyplývá, že v rámci programu shovívavosti upraveného tímto oznámením, který byl co do své podstaty převzat v oznámení o spolupráci z roku 2006, se postup poskytování plné ochrany před pokutami určitému podniku člení do tří různých fází.
- 112 V rámci první fáze musí podnik, který má v zájmu s Komisí spolupracovat, Komisi kontaktovat a předložit jí důkazy o předpokládané kartelové dohodě dotýkající se hospodářské soutěže v Unii. Tyto důkazy musejí být takové, aby Komisi umožnily buď přijmout rozhodnutí o provedení šetření v případě upraveném v bodě 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002, nebo zjistit protiprávní jednání porušující článek 81 ES v případě upraveném v bodě 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002.
- 113 V rámci druhé fáze, tj. po obdržení žádosti o ochranu před pokutami, Komise posoudí důkazy předložené na podporu této žádosti, aby ověřila, zda dotýčný podnik splňuje podmínky uvedené v bodě 8 písm. a) nebo případně v bodě 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002. Pokud tento podnik jako první tyto podmínky splňuje, Komise mu písemně poskytne podmíněčnou ochranu před pokutami (body 15 a 16 oznámení o spolupráci z roku 2002).

- 114 Poskytnutí podmíněčné ochrany před pokutami tedy znamená udělení zvláštního procesního postavení v průběhu správního řízení ve prospěch podniku splňujícího podmínky stanovené v bodě 8 oznámení o spolupráci z roku 2002, čímž se zakládají určité právní účinky. Tuto podmíněčnou ochranu však nelze v žádném případě stavět na zveň konečné ochraně před pokutami, která se poskytne až na konci správního řízení.
- 115 Poskytnutí podmíněčné ochrany před pokutami konkrétně svědčí o tom, že dotýčený podnik jako první splnil podmínky uvedené v bodě 8 písm. a) nebo b) oznámení o spolupráci z roku 2002, takže dokud Komise nezaujme postoj k jeho žádosti, nebude zvažovat další žádosti o ochranu před pokutami (bod 18 oznámení o spolupráci z roku 2002), a dále dodává uvedenému podniku ujištění, že mu Komise poskytne ochranu před pokutami, pokud na konci správního řízení dospěje k závěru, že tento podnik splnil podmínky uvedené v bodě 11 písm. a) až c) oznámení o spolupráci z roku 2002.
- 116 V tomto ohledu je třeba uvést, že bod 11 písm. a) až c) oznámení o spolupráci z roku 2002 stanoví:

„Kromě podmínek uvedených v bodě 8 písm. a) a v odstavci [bodě] 9 nebo v bodě 8 písm. b) a v odstavci [bodě] 10 musejí být v každém případě splněny tyto kumulativní podmínky, aby vznikl nárok na ochranu před pokutou:

- a) podnik plně, stále a pohotově spolupracuje v průběhu celého správního postupu a poskytuje Komisi veškeré důkazy, které jsou v jeho vlastnictví nebo které má k dispozici a které se vztahují k údajnému protiprávnímu jednání. Zejména je Společenství [Komisi] stále k dispozici a rychle reaguje na jakékoli požadavky, které mohou přispět ke zjištění dotýčných skutečností;

- b) podnik ukončí svou účast v předpokládaném protiprávním jednání nejpozději v době, v níž předloží důkaz podle bodu 8 písm. a) nebo bodu 8 písm. b);
- c) podnik neučinil kroky, kterými nutil ostatní podniky k účasti na protiprávním jednání.“
- 117 Konečně až v rámci třetí fáze, tj. na konci správního řízení, kdy Komise přijme konečné rozhodnutí, Komise v tomto rozhodnutí přizná podniku, jemuž byla poskytnuta podmíněčná ochrana, ochranu před pokutami jako takovou, či nikoli. Právě v tomto okamžiku přestává procesní postavení vyplývající z podmíněčné ochrany před pokutami vyvolávat své účinky. Konečná ochrana před pokutami se však poskytne pouze tehdy, pokud uvedený podnik splňuje v průběhu celého správního řízení až do přijetí konečného rozhodnutí všechny tři podmínky kumulativně stanovené v bodě 11 písm. a) až c) oznámení o spolupráci z roku 2002 (bod 19 tohoto oznámení).
- 118 Ze systému upraveného oznámením o spolupráci z roku 2002 tedy vyplývá, že podniku, který žádá o ochranu před pokutami, se do přijetí konečného rozhodnutí neposkytuje ochrana před pokutami jako taková, nýbrž se mu pouze přiznává procesní postavení, které se může na konci správního řízení přeměnit na ochranu před pokutami, jsou-li požadované podmínky splněny.
- 119 Společnost Deltafina se ve svých písemnostech a na jednání několikrát zmínila o údajném rozhodnutí Komise o tom, že jí „odnímá“ podmíněčnou ochranu, která jí byla poskytnuta na základě oznámení o spolupráci z roku 2002.

- 120 V tomto ohledu je třeba uvést, že v projednávané věci společnost Deltafina podala svou žádost o ochranu před pokutami nebo o snížení pokuty dne 19. února 2002. Komise, která se domnívala, že společnost Deltafina splňuje podmínky stanovené v bodě 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002, jí následně dne 6. března 2002 přiznala dopisem procesní postavení podmíněčné ochrany. Konečně na konci správního řízení, kdy Komise dospěla k názoru, že společnost Deltafina nedodržela podmínku stanovenou v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002, se Komise rozhodla neposkytnout jí konečnou ochranu před pokutami.
- 121 Z toho vyplývá, že napadeným rozhodnutím nedošlo, jak tvrdí společnost Deltafina, k „odnětí“ podmíněčné ochrany, protože odpovídající procesní postavení přestalo vyvolávat své účinky v okamžiku, kdy Komise přijala konečné rozhodnutí. V tomto rozhodnutí tedy Komise „neodňala“ podmíněčnou ochranu, nýbrž rozhodla, že společnosti Deltafina konečnou ochranu před pokutami neposkytne.
- 122 Jelikož nedošlo k žádnému „odnětí“ podmíněčné ochrany, je třeba argumenty společnosti Deltafina vykládat tak, že se týkají rozhodnutí Komise, kterým jí neposkytla konečnou ochranu před pokutami.

b) K rozsahu povinnosti spolupráce

- 123 Vzhledem k tomu, že společnost Deltafina namítá hlavně protiprávnost napadeného rozhodnutí spočívající v tom, že se Komise rozhodla neposkytnout jí konečnou ochranu před pokutami z důvodu porušení povinnosti spolupráce stanovené v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002, je třeba nejprve vyjasnit rozsah této povinnosti.

- 124 Ze samotného znění bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 (viz bod 116 výše), a zejména z kvalifikace požadované spolupráce jako „plné, stálé a pohotové“, vyplývá, že povinnost spolupráce ze strany podniku, který žádá o ochranu před pokutami, je velmi obecnou povinností, jejíž obrysy nejsou přesně vymezeny a jejíž přesný rozsah lze chápat pouze v jejím kontextu, tj. v rámci programu shovívavosti.
- 125 Z úvah uvedených v bodě 103 a následujících výše vyplývá, že poskytnutí plné ochrany před pokutami je výjimkou ze zásady osobní odpovědnosti podniku za porušení pravidel hospodářské soutěže, která je odůvodněna svým cílem, tj. podporou k odhalování, vyšetřování a potlačování praktik, které představují nejzávažnější omezování hospodářské soutěže, a k odrazování od jejich páčání. Za těchto podmínek je tedy logické požadovat, aby podnik, který žádá o ochranu před pokutami, výměnou za poskytnutí plné ochrany před pokutami za protiprávní jednání, kterého se dopustil, s Komisí při vyšetřování spolupracoval, s tím, že jeho spolupráce musí být v souladu s oznámením o spolupráci z roku 2002 „plná, stálá a pohotová“.
- 126 Z kvalifikace spolupráce jako „plné“ vyplývá, že spolupráce žadatele o ochranu s Komisí musí být úplná, absolutní a bezvýhradná, aby mu ochrana mohla být poskytnuta. Kvalifikace spolupráce jako „stálé“ a „pohotové“ znamená, že tato spolupráce musí trvat po celé správní řízení a že musí být v zásadě okamžitá.
- 127 Z ustálené judikatury mimoto vyplývá, že snížení pokuty na základě oznámení o spolupráci lze odůvodnit jen tehdy, pokud lze mít v tomto ohledu za to, že poskytnuté informace a chování dotyčného podniku obecně svědčí o skutečné spolupráci z jeho strany (ohledně sdělení o spolupráci z roku 1996 viz rozsudky Soudního dvora ze dne 28. června 2005, Dansk Rørindustri a další v. Komise, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Sb. rozh. s. I-5425, bod 395; ze dne 29. června

2006, Komise v. SGL Carbon, C-301/04 P, Sb. rozh. s. I-5915, bod 68, a Erste Group Bank a další v. Komise, bod 109 výše, bod 281).

- 128 Jak vyplývá ze samotného pojmu „spolupráce“ tak, jak je stanoven v textu oznámení o spolupráci z roku 2002, snížení na základě uvedeného oznámení lze totiž přiznat pouze tehdy, pokud chování dotyčného podniku svědčí o takovém duchu spolupráce (ohledně sdělení o spolupráci z roku 1996 viz v tomto smyslu rozsudky Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 127 výše, bod 396, a Erste Group Bank a další v. Komise, bod 109 výše, bod 282).
- 129 Tato úvaha se tím spíše vztahuje na spolupráci nezbytnou k odůvodnění nároku na plnou ochranu před pokutami, neboť ochrana před pokutami představuje ještě příznivější zacházení než pouhé snížení pokuty.
- 130 Z výše uvedeného vyplývá, že pojem „plné, stálé a pohotové“ spolupráce, jež odůvodňuje poskytnutí plné ochrany před pokutami, znamená opravdovou a úplnou spolupráci vyznačující se skutečným duchem spolupráce.
- 131 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Soudní dvůr již určil, že když určitý podnik předloží Komisi neúplné nebo nepřesné vyličení skutkového stavu, nelze ve smyslu jeho judikatury považovat chování takového podniku za výraz ducha opravdové spolupráce (viz v tomto smyslu rozsudky Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 127 výše, bod 397; Komise v. SGL Carbon, bod 127 výše, bod 69, a Erste Group Bank a další v. Komise, bod 109 výše, bod 283).

- 132 Stejně tak podnik, který má zájem na poskytnutí plné ochrany před pokutami na základě své spolupráce při vyšetřování, nemůže opomenout Komisi informovat o rozhodných skutečnostech, o nichž se dozvěděl a které mohou, byť jen potenciálně, ovlivnit průběh správního řízení a účinnost vyšetřování vedeného Komisí. Opravdová a plná spolupráce tak předpokládá, že po celou dobu trvání správního řízení dotčený podnik včas informuje Komisi o veškerých rozhodných okolnostech, jež mohou mít negativní vliv na zdárný průběh vyšetřování a na odhalení a účinné potlačení předmětné kartelové dohody. Tato oznamovací povinnost je o to větší, týká-li se taková okolnost vztahů mezi tímto podnikem a ostatními účastníky kartelové dohody, a to tím spíše když o případném vzniku takové okolnosti již předtím Komise s tímto podnikem výslovně jednala v rámci správního řízení.
- 133 Je také třeba uvést, že posouzení toho, zda je chování výrazem ducha opravdové spolupráce v souladu s požadavky uvedenými v bodech 124 až 132 výše, a zejména s judikaturou zmíněnou v bodech 127 a 128 výše, lze provést pouze na základě okolností, které tu byly v době, kdy k tomuto chování docházelo. S ohledem na „trvalou“ povahu požadované spolupráce, jež má trvat v průběhu celého řízení, totiž jakékoli chování odporující duchu opravdové spolupráce již samo o sobě stačí k tomu, aby zakládalo porušení povinnosti spolupráce. Žádné okolnosti nastalé poté, co k uvedenému chování došlo, tedy nemohou takové porušení odůvodnit.
- 134 Z toho plyne, že případné pozdější zjištění, že chování porušující povinnost spolupráce nevyvolalo negativní účinky, nelze použít k odůvodnění tohoto chování.
- 135 Ve světle těchto úvah je třeba posoudit rozhodné skutečnosti a argumenty předložené společností Deltafina.

c) K porušení povinnosti spolupráce společností Deltafina

- 136 V rámci svých prvních tří žalobních důvodů společnost Deltafina v podstatě tvrdí, že se Komise dopustila několika pochybení, když jí na konci správního řízení neposkytla ochranu před pokutami z důvodu, že porušila povinnost spolupráce stanovenou v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002.
- 137 V tomto ohledu je zaprvé prokázané, že dne 4. dubna 2002 na schůzce sdružení APTI předseda správní rady společnosti Deltafina učinil spontánní prohlášení, kterým přítomné informoval o tom, že společnost Deltafina podala Komisi v rámci programu shovívavosti žádost o ochranu před pokutami ohledně kartelových dohod mezi zpracovateli na trhu s tabákem v Itálii, a že tak společnost Deltafina začala s Komisí spolupracovat. Toto oznámení je podrobně popsáno samotným předsedou správní rady společnosti Deltafina v písemném prohlášení, které bylo doslovně převzato v bodě 426 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Z tohoto prohlášení vyplývá, že předseda správní rady společnosti Deltafina uvedl, že se sám rozhodl toto oznámení na schůzce dne 4. dubna 2002 učinit.
- 138 Společnost Deltafina nezpochybňuje skutečnost, která je zmíněna zejména v bodě 449 odůvodnění napadeného rozhodnutí, tj. že útvary Komise nikdy neinformovala o prohlášení, které její předseda správní rady učinil na schůzce sdružení APTI dne 4. dubna 2002, ačkoli se po vyzrazení těchto skutečností s útvary Komise několikrát setkala. Společnost Deltafina ve své žalobě tuto skutečnost dokonce výslovně potvrzuje.
- 139 Dále je prokázané, že se Komise o vyzrazení, k němuž došlo ze strany předsedy správní rady společnosti Deltafina, dozvěděla až poté, co jí o tom informovala společnost Dimon Italia při slyšení dne 22. června 2004, tedy více než dva roky po tomto vyzrazení (viz body 410, 422, 423 a 449 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- ¹⁴⁰ Zadruhé je také prokázané, že dne 2. dubna 2002 externí právní poradce společnosti Universal, která je mateřskou společností společnosti Deltafina, informoval externí právní poradce společností SCC a Dimon, které jsou mateřskými společnostmi společností Transcatab a Dimon Italia konkurujících společnosti Deltafina na italském trhu, že společnost Deltafina podala Komisi žádost o ochranu před pokutami ohledně kartelových dohod mezi zpracovateli na trhu s tabákem v Itálii. Tato okolnost, kterou společnost Deltafina nezpochybňuje, vyplývá z prohlášení učiněného externím právním poradcem společnosti Universal, které je převzato v bodě 455 odůvodnění napadeného rozhodnutí, a zejména z poslední věty tohoto prohlášení, kde výslovně uvádí, že „o tom dne 2. dubna 2002 [informoval] právní poradce ostatních účastníků“.
- ¹⁴¹ Společnost Deltafina nezpochybňuje skutečnost, že ačkoli se ona a společnost Universal s útvary Komise několikrát po tomto oznámení setkaly, o oznámení učiněném dne 2. dubna 2002 externím právním poradcem společnosti Universal informovaly Komisi až v únoru 2005 poté, co Komise zaslala dodatek (viz bod 454 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Společnost Deltafina ve své žalobě tuto skutečnost dokonce výslovně potvrzuje.
- ¹⁴² Komise se tedy o oznámení učiněném externím právním poradcem společnosti Universal dozvěděla až téměř tři roky poté, co bylo učiněno. Skutečnost, že Komise nebyla o tomto oznámení rychle informována, je výslovně zmíněna v bodě 459 *in fine* odůvodnění napadeného rozhodnutí.
- ¹⁴³ Vzhledem k tomu, že společnost Deltafina podala žádost o ochranu před pokutami dne 19. února 2002 a Komise jí procesní postavení podmíněné ochrany přiznala dne 6. března 2002, však byla tato společnost povinna, aby jí na konci správního řízení mohla být poskytnuta konečná ochrana před pokutami, plně dodržovat povinnosti vyplývající z bodu 11 oznámení o spolupráci z roku 2002, zejména povinnost plné, stálé a pohotovité spolupráce podle bodu 11 písm. a) tohoto oznámení.

- ¹⁴⁴ Jak bylo připomenuto v bodech 127, 128 a 131 výše, z ustálené judikatury vyplývá, že podniku, který požádal o příznivé zacházení upravené oznámením o spolupráci z roku 2002, lze takové příznivé zacházení poskytnout pouze v případě, že chování tohoto podniku svědčí o duchu opravdové spolupráce. Mimoto, když určitý podnik předloží Komisi neúplné nebo nepřesné vyličení skutkového stavu, nelze ve smyslu této judikatury považovat chování takového podniku za výraz ducha opravdové spolupráce.
- ¹⁴⁵ V projednávané věci je prokázáno, že společnost Deltafina neinformovala Komisi o okolnostech relevantních pro vyšetřování, a sice o tom, že na schůzce sdružení APTI konané dne 4. dubna 2002 její předseda správní rady vyzradil, že podala žádost o ochranu před pokutami, a že externí právní poradce její mateřské společnosti Universal učinil totéž před mateřskými společnostmi některých jejích konkurentů dne 2. dubna 2002. Rovněž je prokázáno, že Komise o těchto okolnostech relevantních pro vyšetřování nevěděla po dobu více než dvou let.
- ¹⁴⁶ Z napadeného rozhodnutí a ze spisu dále vyplývá, že otázka požadavku na zachování mlčenlivosti o podání žádosti o ochranu před pokutami, aby se nezbudila pozornost konkurentů a aby vyšetřování neztratilo na účinnosti, byla mezi účastnicemi řízení výslovně projednána během jejich setkání v rámci programu shovívavosti, zejména na schůzce dne 14. března 2002 (viz body 8 a 47 až 49 výše a zápisy z této schůzky, které jsou zmíněny v bodech 413 až 415 odůvodnění napadeného rozhodnutí a které do spisu založila společnost Deltafina). Z těchto dokumentů konkrétně vyplývá, že Komise výslovně požádala společnost Deltafina, aby o žádosti o ochranu před pokutami zachovala mlčenlivost, neboť měla v úmyslu provést šetření. Společnost Deltafina tak byla srozuměna s tím, že případné vyjádření žádosti o ochranu před pokutami se považuje za relevantní okolnost, jež může mít alespoň potenciálně vliv na zdárný průběh vyšetřování a na schopnost Komise předmětnou kartelovou dohodu konstatovat, vyšetřit a účinně potlačit.

- 147 Nelze ostatně popřít, že v daném okamžiku bylo případné vyzrazení žádosti o ochranu před pokutami vnímáno jak společností Deltafina, tak Komisí jako okolnost, jež může mít alespoň potenciálně negativní dopad na vyšetřování. To je potvrzeno tím, že sama společnost Deltafina považovala za nezbytné zachovávat o žádosti o ochranu před pokutami maximální mlčenlivost (viz bod 50 *in fine* výše), což ukazuje, že si byla vědoma možných negativních dopadů vyzrazení této informace, a dále tím, že sama tvrdí, že akceptovala těžší břemeno kvůli nemožnosti uchovat svou spolupráci v tajnosti (viz bod 92 výše a bod 163 níže), což ukazuje, že byla srozuměna s tím, že vyzrazení této informace představuje problém, k jehož nápravě je třeba nutně nalézt řešení. Společnost Deltafina tedy nemůže tvrdit, že nevěděla, že zachování mlčenlivosti o žádosti o ochranu před pokutami bylo považováno za významný faktor k zajištění úspěchu vyšetřování.
- 148 Za těchto okolností je nutné konstatovat, že chování svědčící o duchu opravdové spolupráce by vyžadovalo, aby společnost Deltafina rychle informovala Komisi o tom, že její žádost o ochranu před pokutami byla vyzrazena.
- 149 Jelikož však společnost Deltafina neinformovala Komisi o tom, že žádost o ochranu před pokutami byla ve dnech 2. a 4. dubna 2002 vyzrazena, ačkoli tyto skutečnosti mohly mít alespoň potenciálně vliv na zdárný průběh vyšetřování, nemůže společnost Deltafina tvrdit, že její chování svědčilo o opravdové spolupráci z její strany ve smyslu judikatury uvedené v bodech 127, 128 a 131 výše, a že tedy neporušila povinnost spolupráce vyplývající z bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002, která jí jako žadatelce o ochranu před pokutami vznikla.
- 150 Konkrétní argumenty uplatněné společností Deltafina v rámci prvních tří žalobních důvodů nemohou tento závěr zpochybnit.

d) Ke konkrétním argumentům společnosti Deltafina, vycházejícím z pochybení, jimiž je napadené rozhodnutí stíženo, protože jí Komise neposkytla konečnou ochranu před pokutami

K argumentu vycházejícímu z toho, že Komise souhlasila s tím, aby společnost Deltafina na schůzce sdružení APTI vyzradila svou žádost o ochranu před pokutami

- ¹⁵¹ Nejprve je třeba zkoumat argument společnosti Deltafina uplatněný v rámci druhého žalobního důvodu, podle kterého Komise věděla, že společnost Deltafina na blížící se schůzce sdružení APTI vyzradí podání žádosti o ochranu před pokutami, a s touto skutečností souhlasila. V žalobě totiž společnost Deltafina tvrdí, že Komisi o tomto vyzrazení neinformovala, protože ji upozornila již dříve na schůzce dne 14. března 2002, že na schůzce sdružení APTI nemůže danou skutečnost nevyzradit. Útvary Komise tak byly podle společnosti Deltafina informovány o tom, že na této schůzce dané skutečnosti vyzradí.

– K údajnému předchozímu informování Komise

- ¹⁵² V tomto ohledu je třeba konstatovat, že ani z napadeného rozhodnutí ani z písemností založených ve spise nevyplývá, že by společnost Deltafina výslovně a jasně předem informovala Komisi o tom, že na blížící se schůzce sdružení APTI jeden z jejích zástupců spontánně vyzradí její žádost o ochranu před pokutami, jako to učinil předseda správní rady společnosti Deltafina dne 4. dubna 2002.

- 153 Ani v zápise ze schůzky konané dne 14. března 2002, vyhotoveném útvaru Komise, ani v poznámkách pořízených jedním ze zástupců společnosti Universal na této schůzce tak není zmínka o tom, že v jejím průběhu společnost Deltafina výslovně upozornila Komisi, že dané skutečnosti vyžadují (viz body 413 až 415 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 154 Na této schůzce společnost Deltafina uvedla čtyři důvody, proč se domnívá, že nemůže po další měsíc uchovávat svou žádost o ochranu před pokutami v utajení, a jedním z těchto důvodů bylo blížící se konání schůzky sdružení APTI. Ze zápisu z této schůzky sepsaného samotným zástupcem společnosti Universal však vyplývá, že společnost Deltafina pouze zdůraznila své potíže se zachováním mlčenlivosti o své žádosti o ochranu před pokutami, protože pokud by se na blížící se schůzce sdružení APTI chovala jinak než na předchozích schůzkách, mohlo by to u jejích konkurentů vzbudit podezření o podání žádosti o ochranu před pokutami (viz zejména bod 415 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Při té příležitosti se společnost Deltafina naproti tomu nijak nezmínila o záměru svou žádost o ochranu před pokutami spontánně vyžádat.
- 155 V odpověď na otázku položenou Tribunálem na jednání mimoto společnost Deltafina sama v podstatě uznala, že na schůzce s útvaru Komise dne 14. března 2002 tyto útvary výslovně neinformovala o tom, že na blížící se schůzce sdružení APTI svou žádost o ochranu před pokutami spontánně vyžádat.
- 156 Ze žádné písemnosti založené do spisu dále nevyplývá, že by společnost Deltafina kdykoli jindy předem a výslovně upozornila Komisi, že takové spontánní prohlášení učiní.

- 157 Zvláště se nelze ztotožnit s argumentem společnosti Deltafina, že o chystaném vyjádření své žádosti o ochranu před pokutami Komise informovala během telefonického rozhovoru mezi úředníkem, jemuž byla věc přidělena, a zástupci společnosti Deltafina dne 22. března 2002, tj. přibližně deset dní před vyjádřením, k němuž došlo dne 4. dubna 2002 (viz body 10 a 91 výše).
- 158 Ze shrnutí obsahu tohoto telefonického rozhovoru, pořízeného jedním z advokátů společnosti Deltafina pro interní použití, totiž vyplývá, že v jeho průběhu zástupci společnosti Deltafina „učinili nářezku“ na to, že se blíží schůzka sdružení APTI, a že tedy míra utajení dosahuje svých mezí („tenuta confidenzialità era conseguentemente alla fine“). Je však třeba konstatovat, že taková „nářezka“ není výslovnou, jasnou a předem poskytnutou informací o tom, že předseda správní rady společnosti Deltafina na blížící se schůzce sdružení APTI spontánně vyjádří žádost o ochranu před pokutami. Z toho, že úředník, jemuž byla věc přidělena, na tuto „nářezku“ odpověděl, že „daná záležitost byla dostatečně projednána v Bruselu a že o ní nepanují nejasnosti“, tedy společnost Deltafina nemůže platně vyvozovat, že Komise souhlasila s tím, aby společnost Deltafina spontánně vyjádřila svou žádost o ochranu před pokutami. Tento závěr je ostatně potvrzen shrnutím obsahu téhož telefonického rozhovoru, pořízeného Komisí pro interní použití, z něž vyplývá pouze to, že během tohoto rozhovoru se jednání o možnosti uchovat žádost o ochranu před pokutami v tajnosti týkalo – stejně jako na schůzce dne 14. března 2002 – rizika, že ostatní účastníci kartelové dohody na blížící se schůzce sdružení APTI pochopí, že společnost Deltafina spolupracuje s Komisí.
- 159 Úředník, jemuž byla věc přidělena a který se účastnil jak schůzky dne 14. března 2002, tak telefonického rozhovoru dne 22. března 2002, navíc na jednání uvedl, že si nikdy neuvědomil, že by společnost Deltafina měla v úmyslu učinit na blížící se schůzce sdružení APTI spontánní prohlášení, a že kdyby Komise pochopila, že to společnost Deltafina měla v úmyslu, své svolení by nedala, což ostatně vyplývá z bodu 449 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Pokud jde o prohlášení téhož úředníka při slyšení dne 22. června 2004, zmíněné společností Deltafina (viz bod 90 výše), toto prohlášení

rovněž tak nemůže její argument doložit. Z tohoto prohlášení totiž vůbec nevyplývá, jak tvrdí společnost Deltafina, že by uvedený úředník souhlasil s tím, že musí dojít ke spontánnímu vyzrazení žádosti o ochranu před pokutami.

- 160 Ve světle všech těchto úvah je třeba konstatovat, že se společnosti Deltafina nepodařilo prokázat, že řádně předem informovala Komisi o tom, že žádost o ochranu před pokutami spontánně vyzradí na schůzce sdružení APTI dne 4. dubna 2002. Z toho vyplývá, že jelikož Komise nevěděla o tom, že ze strany společnosti Deltafina k takovému spontánnímu vyzrazení dojde, nemohla s tím předem souhlasit nebo to předem dovolit. Argument společnosti Deltafina vycházející z toho, že Komise věděla, že na schůzce sdružení APTI dne 4. dubna 2002 svou žádost o ochranu před pokutami vyzradí, proto musí být odmítnut.
- 161 Společnost Deltafina však ještě uvádí, že oba dokumenty týkající se schůzky sdružení APTI dne 4. dubna 2002, na které společnost Dimon Italia odkázala při slyšení dne 22. června 2004, aby Komisi upozornila na to, že společnost Deltafina svou žádost o ochranu před pokutami vyzradila, již byly ve spise založeny od okamžiku, kdy Komise provedla šetření v prostorách společnosti Dimon Italia.
- 162 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že tyto dva dokumenty jsou pouhými rukou psanými, obtížně čitelnými poznámkami o prohlášeních učiněných na schůzce sdružení APTI dne 4. dubna 2002, ze kterých ale nelze vyčíst, kdo je jejich autorem. Společnost Deltafina tak nemůže Komisi vytýkat, že na základě těchto poznámek neupozorovala, že na schůzce sdružení APTI dne 4. dubna 2002 její předseda správní rady vyzradil žádost o ochranu před pokutami. Tím, že Komise neupozorovala, že existují dokumenty svědčící o takovém vyzrazení, každopádně nelze nijak omlouvat to, že nebyla informována, a nelze tak ani odůvodňovat chování, jež zakládalo porušení povinnosti spolupráce.

– K údajné dohodě o tom, že vyzrazení je nevyhnutelné

- 163 Společnost Deltafina tvrdí, že na schůzce dne 14. března 2002, na níž měla být určena „pravidla hry“, tj. podmínky její spolupráce, uzavřela s Komisí jakousi dohodu. Podle ní Komise v této dohodě souhlasila s tím, že s ohledem na ony čtyři okolnosti zmíněné v bodě 86 výše není možné, aby společnost Deltafina uchovala svou žádost o ochranu před pokutami v tajnosti, a že vyzrazení této informace je tedy nevyhnutelné. Výměnou za uznání nevyhnutelnosti tohoto vyzrazení pak společnost Deltafina podle svých slov akceptovala těžší břemeno, když se zavázala předložit důkazy co možná nejrychleji. Společnost Deltafina tvrdí, že tedy splnila svou povinnost spolupráce, neboť poskytla dodatečné informace, které Komise požadovala.
- 164 V tomto ohledu je třeba poukázat na skutečnost, že i když se připustí, že tvrzení společnosti Deltafina bylo prokázáno, nemůže toto tvrzení vyvrátit závěr, že neinformováním Komise o vyzrazení žádosti o ochranu před pokutami porušila společnost Deltafina svou povinnost spolupráce, a Komise tak byla oprávněna jí konečnou ochranu před pokutami neposkytnout (viz bod 149 výše).
- 165 I kdyby se totiž připustilo, že Komise na schůzce dne 14. března 2002 souhlasila s tím, že kvůli okolnostem zmíněným v bodě 86 výše bylo nemožné, aby společnost Deltafina uchovala svou žádost o ochranu před pokutami v tajnosti, což ostatně Komise zpochybňuje, tato okolnost nemá vliv na zjištění, že v rámci chování svědčícího o duchu opravdové spolupráce měla společnost Deltafina Komisi urychleně informovat o tom, že došlo k vyzrazení žádosti o ochranu před pokutami (viz body 145 až 149 výše).
- 166 Totéž platí v případě, že by společnost Deltafina byla skutečně nucena svou žádost o ochranu před pokutami vyzradit z některého z důvodů, jež uvedla ve správním řízení, zejména v případě, že by se skutečně ocitla, jak sama tvrdí, v natolik „naléhavé“ situaci, že by bylo nezbytné tuto skutečnost vyzradit, a to na základě oprávněné obavy,

aby neporušila svou povinnost ukončit protiprávní jednání stanovenou v bodě 11 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002. Jako žadatelka o ochranu před pokutami společnost Deltafina každopádně podléhala povinnosti spolupráce, tak jak je vysvětlena v bodech 123 až 134 výše, podle níž měla Komise o vyzrazení urychleně informovat.

¹⁶⁷ Stejně tak i kdyby se prokázala skutečnost, na niž poukazuje společnost Deltafina, a sice že postupovala v souladu s „druhou nejlepší možností“, na niž se dohodla s Komisí, aby se pokusila negativní dopady vyzrazení zmírnit poskytnutím informací požadovaných Komisí, ani tato skutečnost by nemohla společnost Deltafina zprostit její povinnosti urychleně Komisi informovat o vyzrazení své žádosti o ochranu před pokutami.

¹⁶⁸ Pokud jde o zmínku o programech shovívavosti v právu Spojených států amerických a ostatních zemí Unie, stačí uvést, že tato zmínka není relevantní, neboť přístup v unijním právu se nemůže řídit přístupem upraveným v těchto právních rádech (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 30. září 2003, *Atlantic Container Line a další v. Komise*, T-191/98, T-212/98 až T-214/98, Recueil, s. II-3275, bod 1407). Pokud jde konečně o argumenty, které společnost Deltafina vyvozuje z nového oznámení o spolupráci z roku 2006, stačí konstatovat, že se toto oznámení na skutkový základ projednávaného sporu nepoužije (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 17. června 2010, *Lafarge v. Komise*, C-413/08 P, Sb. rozh. s. I-5361, bod 108).

K vědomosti o vyšetřování a k neexistenci dopadů na vyšetřování

¹⁶⁹ V rámci svého prvního žalobního důvodu společnost Deltafina tvrdí, že rozhodnutí neposkytnout jí ochranu před pokutami vychází z pochybení, neboť se zakládá na mylném skutkovém předpokladu, že ostatní účastníci kartelové dohody o Komisí

vedeném vyšetřování na italském trhu se surovým tabákem nevěděli. Ani tímto argumentem nelze zpochybnit závěr obsažený v bodě 149 výše, podle kterého společnost Deltafina porušila svou povinnost spolupráce stanovenou v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. I kdyby se totiž prokázalo, že ostatní účastníci kartelové dohody o Komisi vedeném vyšetřování věděli, tato okolnost by nezprošťovala společnost Deltafina její povinnosti spolupráce, která jí ukládala urychleně Komisi informovat o obou případech vyřazení žádosti o ochranu před pokutami zmíněných v bodech 137 a 140 výše. Závěr o porušení povinnosti spolupráce totiž nezávisí na tom, zda konkurenti společnosti Deltafina o vyšetřování věděli, či nikoli.

170 V rámci třetího žalobního důvodu společnost Deltafina tvrdí, že napadené rozhodnutí je stíženo zjevně nesprávným posouzením, jelikož Komise měla za to, že vyřazení žádosti o ochranu před pokutami ohrozilo vyšetřování. Ani tento argument však nemůže zpochybnit závěr o porušení povinnosti spolupráce společností Deltafina. I kdyby totiž oba shora zmíněné případy vyřazení neměly na vyšetřování žádný negativní dopad, což ostatně není prokázáno, tato okolnost by nemohla *a posteriori* odůvodňovat to, že společnost Deltafina Komisi o tomto vyřazení neinformovala, ačkoli věděla, jak vyplývá z bodů 146 a 147 výše, že případné vyřazení její žádosti o ochranu před pokutami se považuje za okolnost, jež může mít na vyšetřování negativní dopad, neboť o tom výslovně jednala s Komisí (viz body 133 a 134 výše).

171 Nakonec je třeba také odmítnout argument uplatněný v rámci prvního žalobního důvodu, vycházející z toho, že Komise podle společnosti Deltafina neprávem přehlížela rozdíl mezi bodem 8 písm. a) a bodem 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002. Zprvte totiž z uvedeného oznámení nijak nevyplývá, že – jak tvrdí společnost Deltafina – namátková šetření jsou nutná pouze v případě uvedeném v bodě 8 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 a že v případě uvedeném v tomtéž bodě písm. b) Komise není povinna taková šetření provádět. Zadruhé z judikatury vyplývá, že i když

už má Komise k dispozici nepřímé, či dokonce přímé důkazy o existenci protiprávního jednání, jako je tomu v případě žádosti o ochranu před pokutami podle bodu 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002, může oprávněně považovat za nutné nařídit další šetření, která jí umožní lépe vymezit protiprávní jednání, jeho délku trvání nebo okruh zúčastněných podniků (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 22. října 2002, Roquette frères, C-94/00, Recueil, s. I-9011, bod 78).

172 Argumenty uplatněné v rámci prvního a třetího žalobního důvodu tedy musejí být odmítnuty.

173 S ohledem na výše uvedené úvahy je tedy třeba učinit závěr, že se Komise nedopustila pochybení, když společnosti Deltafina v napadeném rozhodnutí neposkytla konečnou ochranu před pokutami na základě úvahy, že porušila svou povinnost spolupráce stanovenou v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002.

e) K výtce vycházející z toho, že společnost Deltafina svou žádost o příznivé zacházení nepodala ve vzájemné shodě se svými hlavními konkurenty

174 V rámci druhého žalobního důvodu společnost Deltafina konečně tvrdí, že napadené rozhodnutí je stíženo nesprávným posouzením, jelikož počáteční údajně mylné pochopení jejího chování ze strany Komise, popsané v bodech 57 a 60 oznámení námitek, mělo vliv na závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí.

- 175 V tomto ohledu je třeba zaprvé uvést, že ani z tvrzení obsažených v bodech 57 a 60 dodatku ani z jeho jiných bodů nevyplývá, že by Komise v tomto dokumentu vycházela z předpokladu, že společnosti Deltafina, Dimon Italia a Transcatlab společně zosnovaly svůj postup při podání žádosti o ochranu před pokutami. Pokud jde o větu citovanou společností Deltafina a obsaženou v bodě 57 dodatku, je nutno konstatovat, že je čistě hypotetická. Pokud jde o větu obsaženou v bodě 60 dodatku, v níž Komise kvalifikovala chování společnosti Deltafina jako „podvodné“, tato věta neodkazuje na úvahy obsažené v bodě 57 téhož dokumentu, nýbrž spíše na porušení povinností vyplývajících z oznámení o spolupráci z roku 2002. Argument společnosti Deltafina tedy vychází z nesprávného výkladu dodatku.
- 176 Zadruhé je třeba uvést, že za předpokladu, že je v rozhodnutí dodrženo právo účastníků řízení na obhajobu, neboť rozhodnutí dotčeným osobám nepřičítá protiprávní jednání, která nebyla uvedena v oznámení námitek, a obsahuje pouze skutkové okolnosti, ke kterým se dotčené osoby měly příležitost vyjádřit, může Komise v rozhodnutí upravit argumenty, které byly obsaženy v oznámení námitek (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 30. ledna 2007, France Télécom v. Komise, T-340/03, Sb. rozh. s. II-107, bod 18 a citovaná judikatura).
- 177 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že společnost Deltafina v této souvislosti nijak nepoukazovala na porušení svého práva na obhajobu a že tvrzení, proti nimž tento její argument směřuje, každopádně nebyla v napadeném rozhodnutí převzata, jak sama připouští ve svých písemnostech.
- 178 Společnost Deltafina ostatně konkrétně nevysvětluje, proč tvrzení obsažená v dodatku činí napadené rozhodnutí vadným. Pouze uvádí, že v napadeném rozhodnutí

existují stopy těchto tvrzení a že se zdá, že počáteční mylné pochopení jejího chování ze strany Komise mělo vliv na závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí.

179 Je třeba zaprvé uvést, že z napadeného rozhodnutí v tomto ohledu nijak nevyplývá, že by rozhodnutí Komise neposkytnout společnosti Deltafina ochranu před pokutami vycházelo z předpokladu, že její chování bylo podvodné, poněvadž svou žádost o příznivé zacházení podala ve vzájemné shodě se svými hlavními konkurenty. Rozhodnutí Komise neposkytnout společnosti Deltafina ochranu před pokutami naopak vycházelo ze zjištění, že společnost Deltafina nesplnila jednu z podmínek stanovených v bodě 11 oznámení o spolupráci z roku 2002, neboť porušila svou povinnost spolupráce ve smyslu uvedeného oznámení.

180 Zadruhé – v obecnější rovině – pouhá narážka na argumentaci a tvrzení obsažené v dodatku k oznámení námitek, jež nebyly převzaty v napadeném rozhodnutí, nemůže zpochybnit platnost napadeného rozhodnutí, není-li prokázáno, do jaké míry je napadené rozhodnutí vadné vlivem původních nesprávných úvah. Je tedy třeba konstatovat, že taková obecná tvrzení, jako jsou tvrzení učiněná společností Deltafina, nemohou platnost napadeného rozhodnutí zpochybnit.

181 Ve světle těchto úvah je třeba i tuto výtku zamítnout.

182 S ohledem na výše uvedené je třeba první tři žalobní důvody v plném rozsahu zamítnout.

B – Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady ochrany legitimního očekávání, zásady řádné správy a zásady proporcionality

1. Argumenty účastnic řízení

¹⁸³ V rámci čtvrtého žalobního důvodu uplatňuje společnost Deltafina tři výtky.

¹⁸⁴ Zaprvé tvrdí, že když jí Komise odňala podmíněčnou ochranu, kterou jí předtím poskytla, porušila tím zásadu ochrany legitimního očekávání. V tomto ohledu odkazuje na bod 29 oznámení o spolupráci z roku 2002.

¹⁸⁵ Společnost Deltafina tvrdí, že jí Komise nemohla ochranu odejmout, aniž jí předtím jasně informovala o tom, že vyzažení její žádosti o ochranu před pokutami na schůzce sdružení APTI bude považováno za porušení povinnosti spolupráce. Podle společnosti Deltafina se ani oznámení o spolupráci z roku 2002 ani dopis ze dne 6. března 2002, kterým jí Komise podmíněčnou ochranu poskytla, nezmiňují o povinnosti uchovat žádost o ochranu před pokutami v tajnosti. Společnost Deltafina uvádí, že v této souvislosti nemohla důvodně předvídat, že když vyradí, že podala žádost o příznivé zacházení, přijde o ochranu před pokutami. Úředník, jemuž byla věc přidělena, ostatně podle společnosti Deltafina sám při slyšení dne 22. června 2004 uznal, že neví, zda podnik, který požádal o ochranu před pokutami, takovou povinnost má.

- 186 Podle společnosti Deltafina jí dále Komise poskytla podmíněčnou ochranu na základě bodu 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002 a uznala, že důkazy předložené společností Deltafina byly takové úrovně, že jí umožnily konstatovat existenci protiprávního jednání bez nutnosti provádět šetření. Společnost Deltafina tvrdí, že tak nemohla předvídat, že nárok na ochranu před pokutami ztratí proto, že narušila schopnost Komise provádět šetření.
- 187 Společnost Deltafina také tvrdí, že Komisi urychleně informovala o potížích s uchováním své žádosti o ochranu před pokutami v tajnosti a že splnila „ještě naléhavější“ povinnost (higher burden), kterou jí Komise uložila, a to tím, že jí předložila konzistentní dodatečné důkazy. Komise podle ní náhle změnila svůj postoj a uložila společnosti Deltafina nejvyšší pokutu až po prohlášení společnosti Dimon Italia při slyšení dne 22. června 2004.
- 188 Zadruhé společnost Deltafina tvrdí, že odnětí podmíněčné ochrany Komisí, kterou jí tato předtím poskytla, je v rozporu se zásadou řádné správy, neboť ačkoli byla Komise společností Deltafina předem informována o tom, že podání své žádosti o ochranu před pokutami vyzradí na schůzce sdružení APTI, jasně ji neinformovala o tom, že toto vyzrazení povede ke ztrátě její ochrany.
- 189 Zatřetí společnost Deltafina tvrdí, že odnětí ochrany před pokutami Komisí, kterou jí tato předtím poskytla, je také v rozporu se zásadou proporcionality, neboť s ohledem na konkrétní okolnosti projednávané věci pokuta uložená společnosti Deltafina – nejvyšší z pokut uložených napadeným rozhodnutím, tedy 30 milionů eur – je zcela nepřiměřená.

2. Závěry Tribunálu

- ¹⁹⁰ Pokud jde o první výtku společnosti Deltafina, je třeba nejprve připomenout, že zásada ochrany legitimního očekávání je jednou ze základních unijních zásad (rozsudek Soudního dvora ze dne 5. května 1981, Dürbeck, 112/80, Recueil, s. 1095, bod 48). Podle judikatury platí, že právo dovolávat se této zásady předpokládá současné splnění tří podmínek. Zaprvé je třeba, aby byla zúčastněné osobě správním orgánem poskytnuta konkrétní, nepodmíněná a shodující se ujištění vyplývající z oprávněných a spolehlivých zdrojů. Zadruhé musí být tato ujištění schopna vyvolat legitimní očekávání u toho, komu jsou určena. Zatřetí musí být poskytnutá ujištění v souladu s použitelnými normami (viz rozsudek Tribunálu ze dne 4. února 2009, Omya v. Komise, T-145/06, Sb. rozh. s. II-145, bod 117 a citovaná judikatura; viz také v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 30. dubna 2009, Nintendo a Nintendo of Europe v. Komise, T-13/03, Sb. rozh. s. II-947, bod 203 a citovaná judikatura).
- ¹⁹¹ První podmínka stanovená judikaturou zjevně není v projednávané věci splněna. Společnost Deltafina se totiž nemůže dovolávat žádného konkrétního, nepodmíněného a shodujícího se ujištění o tom, že jí bude na konci správního řízení poskytnuta konečná ochrana před pokutami.
- ¹⁹² V tomto ohledu je třeba nejprve poukázat na to, že v souladu s bodem 19 oznámení o spolupráci z roku 2002, jak již bylo uvedeno v bodě 117 výše, Komise posuzuje, zda byly podmínky uvedené v bodě 11 uvedeného oznámení splněny, až v okamžiku, kdy přijme konečné rozhodnutí. Z toho vyplývá, že ve fázi řízení před přijetím konečného rozhodnutí Komise nemohla společnosti Deltafina poskytnout žádné konkrétní ujištění ohledně poskytnutí konečné ochrany (ohledně sdělení o spolupráci z roku 1996 viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 9. července 2009, Archer Daniels Midland v. Komise, C-511/06 P, Sb. rozh. s. I-5843, bod 118).

- 193 Dále je třeba uvést, že Komise není povinna informovat žadatele o ochranu před pokutami o tom, že musejí dodržovat povinnosti vyplývající z oznámení o spolupráci z roku 2002, zejména povinnost spolupráce, neboť samo oznámení jasně uvádí důsledky jejich porušení.
- 194 Z bodu 30 uvedeného oznámení totiž vyplývá, že nesplnění jakýchkoli požadavků stanovených v oznámení v jakékoli fázi správního řízení může vést ke ztrátě nároku na jakékoli zde uvedené příznivé zacházení. Komise tedy neměla žádnou povinnost upozorňovat společnost Deltafina na důsledky, jaké pro ni bude mít porušení povinnosti spolupráce stanovené v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002. Společnost Deltafina tedy nemůže tvrdit, že se Komise v tomto ohledu dopustila pochybení.
- 195 Dále je nutné konstatovat, že Komise výslovně upozornila společnost Deltafina na to, že poskytnutí ochrany před pokutami je podmíněno dodržením podmínek kumulativně stanovených v bodě 11 uvedeného oznámení. Toto upozornění vyplývalo nejen z výše uvedeného bodu 30 oznámení o spolupráci z roku 2002, který měla společnost Deltafina jakožto žadatelka o ochranu před pokutami znát, ale také výslovně z rozhodnutí zaslaného společnosti Deltafina dne 6. března 2002, kterým jí Komise přiznala postavení podmíněné ochrany (viz bod 7 výše). V bodě 6 odůvodnění tohoto rozhodnutí totiž Komise výslovně společnost Deltafina informovala o tom, že „nedodržení podmínek uvedených [v bodě 11] písm. a) až c) kdykoli během správního řízení může vést ke ztrátě veškerého příznivého zacházení“.
- 196 Jak již přitom bylo uvedeno v bodech 149 a 173 výše, Komise se nedopustila pochybení, když měla za to, že chování společnosti Deltafina nelze považovat za výraz ducha opravdové spolupráce, a že proto porušila povinnost spolupráce stanovenou v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002.

- 197 V projednávané věci tedy společnost Deltafina přestala později splňovat jednu z podmínek stanovených oznámením o spolupráci z roku 2002 pro poskytnutí konečné ochrany před pokutami, přestože jí byla původně poskytnuta podmíněčná ochrana. Proto mohla ztratit nárok na příznivé zacházení ve smyslu bodu 30 uvedeného oznámení. Za těchto podmínek nemůže společnost Deltafina tvrdit, že z oznámení o spolupráci z roku 2002 mohla vyvozovat legitimní očekávání.
- 198 Společnost Deltafina se mimoto nemůže dovolávat porušení svého legitimního očekávání ani na základě toho, že postupovala v souladu s „druhou nejlepší možností“, na níž se dohodla s Komisí, a to tím, že jí předložila dodatečné důkazy. Jak již bylo uvedeno v bodě 167 výše, i kdyby se totiž tato skutečnost prokázala, nemohla by se tak společnost Deltafina zprostit své povinnosti urychleně Komisi informovat o vyjádření své žádosti o ochranu před pokutami. Vzhledem k tomu, že společnost Deltafina Komisi o těchto okolnostech urychleně neinformovala, nesplňovala na konci řízení jednu z podmínek stanovených oznámením o spolupráci z roku 2002 pro poskytnutí konečné ochrany před pokutami, takže Komise byla oprávněna, či dokonce povinna jí konečnou ochranu před pokutami neposkytnout.
- 199 Konečně z bodu 171 výše vyplývá, že společnost Deltafina nemohla vyvozovat žádné konkrétní legitimní očekávání ze skutečnosti, že jí bylo procesní postavení podmíněčné ochrany přiznáno na základě bodu 8 písm. b) oznámení o spolupráci z roku 2002, a nikoli na základě bodu 8 písm. a) uvedeného oznámení.
- 200 Z toho vyplývá, že výtku vycházející z porušení zásady ochrany legitimního očekávání musí být zamítnuta.
- 201 Pokud jde o druhou výtku, která se týká údajného porušení zásady řádné správy tím, že Komise – ač byla předem společností Deltafina upozorněna na to, že podání své žádosti o ochranu před pokutami vyhradí na schůzce sdružení APTI – ji jasně neinformovala o tom, že toto vyjádření povede ke ztrátě její ochrany před pokutami, je

třeba uvést, že tato výtku vychází z mylných předpokladů, a není třeba se vyjadřovat k tomu, zda je odkaz na zásadu řádné správy v tomto kontextu relevantní. Bylo totiž konstatováno, že během styků Komise se společností Deltafina uskutečněných před schůzkou sdružení APTI dne 4. dubna 2002 společnost Deltafina Komisi nijak neinformovala o tom, že na této schůzce spontánně a dobrovolně vyzradí podání své žádosti o ochranu před pokutami (viz body 152 až 160 výše). Dále bylo v bodech 193 a 194 výše rovněž uvedeno, že Komise nebyla povinna informovat společnost Deltafina o důsledcích případného porušení její povinnosti spolupráce.

202 Z toho vyplývá, že výtku vycházející z porušení zásady řádné správy musí být zamítnuta.

203 Pokud jde o třetí výtku, která vychází z porušení zásady proporcionality, je třeba připomenout, že tato zásada vyžaduje, aby akty orgánů nepřekračovaly meze toho, co je přiměřené a nezbytné k dosažení legitimních cílů sledovaných dotčenou právní úpravou, čímž se rozumí, že pokud se nabízí volba mezi několika přiměřenými opatřeními, je třeba zvolit nejméně omezující opatření, a že způsobené nepříznivé následky nesmějí být nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům (rozsudek Soudního dvora ze dne 5. května 1998, Spojené království v. Komise, C-180/96, Recueil, s. I-2265, bod 96, a rozsudek Tribunálu ze dne 12. září 2007, Prym a Prym Consumer v. Komise, T-30/05, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 223).

204 Společnost Deltafina tvrdí, že vzhledem k okolnostem projednávané věci Komise tuto zásadu porušila tím, že jí neposkytla ochranu před pokutami.

205 V tomto ohledu je však třeba uvést, že v souladu s logikou programu shovívavosti, tak jak je popsána v bodě 103 a následujících výše, poskytnutí plné ochrany před pokutami, které je celkovou výjimkou ze zásady osobní odpovědnosti podniku za

porušení pravidel hospodářské soutěže, nachází své opodstatnění v tom, že spolupráce ze strany podniku usnadňuje Komisi její úkol spočívající ve zjišťování a potlačování protiprávních jednání porušujících uvedená pravidla. Komise tedy poskytuje plnou ochranu před pokutami jen výměnou za opravdovou, plnou a pohotovou spolupráci. Poskytnutí plné ochrany před pokutami na konci správního řízení je tak podmíněno dodržáním povinnosti spolupráce stanovené v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 (viz body 116 a 117 výše).

206 V tomto kontextu není nijak nepřiměřené stanovit, jak to činí bod 30 oznámení o spolupráci z roku 2002, že nesplnění jakýchkoli požadavků uvedených v tomto oznámení v jakékoli fázi správního řízení může vést ke ztrátě nároku na jakékoli zde uvedené příznivé zacházení. Kdyby totiž podnik, který žádá o poskytnutí příznivého zacházení, mohl nerespektovat stanovené podmínky, zvláště povinnost spolupráce, a současně by mu nehrozila ztráta nároku na toto zacházení, základ a cíle programu shovívavosti by tím byly zpochybněny.

207 Jelikož bylo v projednávané věci shledáno, že se Komise nedopustila pochybení, když konstatovala porušení povinnosti spolupráce společností Deltafina, kterou tato společnost měla podle bodu 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002, nemůže společnost Deltafina za těchto podmínek tvrdit, že Komise porušila zásadu proporcionality tím, že jí na konci správního řízení neposkytla plnou ochranu před pokutami.

208 Pokud jde o poukaz na nepřiměřenost pokuty vzhledem k okolnostem projednávané věci, společnost Deltafina tuto výtku uplatnila v rámci pátého a sedmého žalobního důvodu. Tuto výtku je tedy třeba analyzovat při zkoumání těchto žalobních důvodů.

209 S ohledem na výše uvedené je třeba čtvrtý žalobní důvod v plném rozsahu zamítnout.

II – *K podpůrně uplatněným žalobním důvodům*

A – K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady proporcionality kvůli nadměrné výši výchozí částky pokuty a z nedostatku odůvodnění

- ²¹⁰ V rámci pátého žalobního důvodu, který se člení na tři části, vyslovuje společnost Deltafina několik výtek v tom smyslu, že Komisí stanovená základní částka ve výši 25 milionů eur je zjevně přemrštěná a nepřiměřená vzhledem k závažnosti protiprávního jednání. Společnost Deltafina tedy žádá, aby Tribunál stanovil novou výši pokuty.
- ²¹¹ Nejprve je třeba poukázat na to, že společnost Deltafina formálně zpochybňuje „základní částku“ pokuty, která v souladu s bodem 1 B čtvrtým pododstavcem pokynů odpovídá součtu částek stanovených v závislosti na závažnosti a délce trvání protiprávního jednání. Z její argumentace však vyplývá, že napadenou částkou pokuty je částka určená na základě závažnosti protiprávního jednání, takže částkou, o kterou se jedná v rámci tohoto žalobního důvodu, je výchozí částka pokuty (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 30. září 2009, Hoechst v. Komise, T-161/05, Sb. rozh. s. II-3555, bod 107).

1. Obecné úvahy

- ²¹² Na úvod je třeba připomenout obecné zásady, jimiž se řídí stanovování výše pokut, a konkrétně posouzení závažnosti protiprávního jednání, jakož i zásadu proporcionality v oblasti pokut.

- 213 V článku 81 odst. 1 písm. a) a b) ES se výslovně prohlašuje, že dohody a jednání ve vzájemné shodě, které přímo nebo nepřímo určují nákupní nebo prodejní ceny anebo jiné obchodní podmínky nebo omezují nebo kontrolují výrobu nebo odbyt, jsou neslučitelné se společným trhem. Protiprávní jednání tohoto typu, zejména jednání se o horizontální kartelové dohody, kvalifikuje judikatura jako zvláště závažná, neboť mají přímý dopad na podstatné parametry hospodářské soutěže na dotčeném trhu (rozsudek Tribunálu ze dne 11. března 1999, Thyssen Stahl v. Komise, T-141/94, Recueil, s. II-347, bod 675), nebo jako zjevná protiprávní jednání porušující pravidla hospodářské soutěže (rozsudky Tribunálu ze dne 6. dubna 1995, Tréfilunion v. Komise, T-148/89, Recueil, s. II-1063, bod 109, a ze dne 14. května 1998, BPB de Eendracht v. Komise, T-311/94, Recueil, s. II-1129, bod 303).
- 214 Podle čl. 23 odst. 3 nařízení č. 1/2003 se při stanovování výše pokuty ukládané za porušení čl. 81 odst. 1 ES přihlíží k závažnosti a k délce trvání protiprávního jednání.
- 215 Podle ustálené judikatury musí být závažnost protiprávního jednání porušujícího právo hospodářské soutěže stanovena v závislosti na vícero skutečnostech, jakými jsou zejména zvláštní okolnosti věci, její kontext a odrazující účinek pokut, a to aniž je sestaven závazný nebo taxativní výčet kritérií, ke kterým musí být povinně přihlédnuto (rozsudky Soudního dvora Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 127 výše, bod 241; ze dne 3. září 2009, Prym a Prym Consumer v. Komise, C-534/07 P, Sb. rozh. s. I-7415, bod 54, a Erste Group Bank a další v. Komise, bod 109 výše, bod 91).
- 216 V zájmu zajištění průhlednosti a nestrannosti svých rozhodnutí, jimiž se stanovují pokuty za porušení pravidel hospodářské soutěže, přijala Komise pokyny (první pododstavec pokynů).

²¹⁷ Pokyny představují nástroj, který je při dodržování právních norem vyšší síly určený k upřesnění kritérií, jež Komise hodlá používat v rámci výkonu své posuzovací pravomoci, kterou jí při stanovování pokut svěřuje čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003. Pokyny nepředstavují právní základ rozhodnutí, kterým se ukládají pokuty, vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí je založeno na nařízení č. 1/2003, určují však obecným a abstraktním způsobem metodu, kterou si Komise stanovila pro účely stanovování výše pokut uložených tímto rozhodnutím, a v důsledku toho zajišťují právní jistotu podniků (rozsudek Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 127 výše, body 209 až 213, a rozsudek Tribunálu ze dne 14. prosince 2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich a další v. Komise, T-259/02 až T-264/02 a T-271/02, Sb. rozh. s. II-5169, body 219 a 223).

²¹⁸ Pokyny tedy sice nemohou být kvalifikovány jako právní norma, kterou musí správní orgán v každém případě dodržovat, představují však orientační pravidlo chování, podle něhož má být v praxi postupováno a od něhož se správa může v konkrétním případě odchýlit pouze tehdy, uvede-li k tomu důvody (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 127 výše, body 209 a 210, a ze dne 18. května 2006, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients v. Komise, C-397/03 P, Sb. rozh. s. I-4429, bod 91).

²¹⁹ Omezení posuzovací pravomoci Komise, které si sama stanovila přijetím pokynů, však není neslučitelné se zachováním podstatného prostoru pro její uvážení (rozsudek Tribunálu ze dne 8. července 2004, Mannesmannröhren-Werke v. Komise, T-44/00, Sb. rozh. s. II-2223, body 246, 274 a 275). Skutečnost, že Komise upřesnila v pokynech svůj přístup, pokud jde o posouzení závažnosti protiprávního jednání, totiž nebrání tomu, aby posoudila toto kritérium globálně v závislosti na všech relevantních okolnostech, včetně faktorů, které nejsou výslovně uvedeny v pokynech (rozsudek Raiffeisen Zentralbank Österreich a další v. Komise, bod 217 výše, bod 237).

- 220 Podle metody stanovené v pokynech přijme Komise při stanovení výše pokut, které se ukládají dotyčným podnikům, jako výchozí bod částku stanovenou podle závažnosti „vlastní“ protiprávního jednání. Při hodnocení této závažnosti je třeba brát v úvahu povahu protiprávního jednání, jeho skutečný dopad na trh, pokud jej lze měřit, a velikost relevantního zeměpisného trhu (bod 1 A první pododstavec).
- 221 V tomto rámci se protiprávní jednání zařadí do jedné ze tří kategorií, a sice kategorie „méně závažná protiprávní jednání“, pro která jsou předpokládány pokuty 1 000 eur až 1 milion eur, kategorie „závažná protiprávní jednání“, pro která jsou předpokládány pokuty 1 milion eur až 20 milionů eur, a kategorie „velmi závažná protiprávní jednání“, pro která jsou předpokládány pokuty nad 20 milionů eur (bod 1 A druhý pododstavec první až třetí odrážka). Pokud jde o velmi závažná protiprávní jednání, Komise upřesňuje, že těmi jsou obecně horizontální omezení jako „cenové kartely“ a kvóty podílů na trhu nebo jiné praktiky, které ohrožují řádné fungování vnitřního trhu, jako praktiky směřující k rozdělování vnitrostátních trhů nebo jasné zneužívání dominantního postavení podniky majícími praktický monopol (bod 1 A druhý pododstavec třetí odrážka).
- 222 Dále je třeba poukázat na skutečnost, že ona tři kritéria pro hodnocení závažnosti protiprávního jednání, která jsou zmíněna v bodě 220 výše, nemají v rámci globálního posuzování stejnou váhu. Povaha protiprávního jednání hraje prvořadou roli zejména při charakterizování „velmi závažných“ protiprávních jednání (rozsudek Erste Group Bank a další v. Komise, bod 109 výše, bod 101, a rozsudek Tribunálu ze dne 28. dubna 2010, Gütermann a Zwicky v. Komise, T-456/05 a T-457/05, Sb. rozh. s. II-1443, bod 137).
- 223 Ani skutečný dopad ani velikost zeměpisného trhu naproti tomu nejsou nezbytnými faktory pro kvalifikování protiprávního jednání jako velmi závažného v případě horizontálních kartelových dohod, jejichž cílem je tak jako v projednávané věci

stanovování cen. Tato dvě kritéria jsou sice faktory, které je třeba brát v úvahu pro posouzení závažnosti protiprávního jednání, pro účely celkového posouzení závažnosti se ale jedná jen o dvě z mnoha kritérií (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 3. září 2009, Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 215 výše, body 74 a 81, a rozsudky Tribunálu Raiffeisen Zentralbank Österreich v. Komise, bod 217 výše, body 240 a 311, a ze dne 8. října 2008, Carbone-Lorraine v. Komise, T-73/04, Sb. rozh. s. II-2661, bod 91).

²²⁴ Podle dnes již také ustálené judikatury tedy z pokynů vyplývá, že horizontální kartelové dohody, jejichž cílem je tak jako v projednávané věci zejména stanovování cen, mohou být kvalifikovány jako „velmi závažné“ již na základě jejich vlastní povahy, s tím, že Komise není povinna prokazovat skutečný dopad protiprávního jednání na trh (rozsudek ze dne 3. září 2009, Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 215 výše, bod 75; viz také v tomto smyslu rozsudky Tribunálu ze dne 27. července 2005, Brasserie nationale a další v. Komise, T-49/02 až T-51/02, Sb. rozh. s. II-3033, bod 178, a ze dne 25. října 2005, Groupe Danone v. Komise, T-38/02, Sb. rozh. s. II-4407, bod 150), a omezený rozsah relevantního zeměpisného trhu takové kvalifikaci nestojí v cestě (viz v tomto smyslu rozsudky Erste Group Bank a další v. Komise, bod 109 výše, bod 103, a Carbone-Lorraine v. Komise, bod 223 výše, bod 91).

²²⁵ Tento závěr je podpořen skutečností, že pokud popis závažných protiprávních jednání uvádí výslovně dopad na trh a účinky v rozsáhlých oblastech společného trhu, popis velmi závažných protiprávních jednání naproti tomu žádný požadavek skutečného dopadu na trh ani účinků ve zvláštní zeměpisné oblasti neuvádí (rozsudky Gütermann a Zwicky v. Komise, bod 222 výše, bod 137; viz také v tomto smyslu rozsudky Brasserie nationale a další v. Komise, bod 224 výše, bod 178; Groupe Danone v. Komise, bod 224 výše, bod 150).

- 226 Mezi těmito třemi kritérii pro hodnocení závažnosti protiprávního jednání mimo to existuje vzájemná závislost v tom smyslu, že vysoký stupeň závažnosti z hlediska jednoho nebo druhého z kritérií může kompenzovat menší závažnost protiprávního jednání z hlediska jiných kritérií (rozsudek Raiffeisen Zentralbank Österreich a další v. Komise, bod 217 výše, bod 241).
- 227 Pokud jde konkrétně o projednávanou věc, z napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise určila výši pokut uložených jednotlivým osobám, kterým bylo rozhodnutí určeno, na základě obecné metody, kterou si stanovila v pokynech, a to i když tyto pokyny v uvedeném rozhodnutí výslovně neuvádí.
- 228 Vzhledem k tomu, že společnost Deltafina v rámci tohoto žalobního důvodu poukazuje na porušení zásady proporcionality, je také třeba připomenout, jak již bylo uvedeno v bodě 203 výše, že tato zásada vyžaduje, aby akty orgánů nepřekračovaly meze toho, co je přiměřené a nezbytné k dosažení legitimních cílů sledovaných dotčenou právní úpravou.
- 229 V rámci řízení, která Komise zahajuje s cílem uložit sankci za porušení pravidel hospodářské soutěže, uplatnění této zásady znamená, že pokuty nesmějí být nepřiměřené v poměru ke sledovaným cílům, tzn. v poměru k dodržování těchto pravidel, a že částka pokuty uložené podniku za protiprávní jednání v oblasti hospodářské soutěže musí být přiměřená protiprávnímu jednání posuzovanému jako celek, zejména s přihlédnutím k jeho závažnosti (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 12. září 2007, Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 203 výše, body 223 a 224 a citovaná judikatura). Zásada proporcionality konkrétně znamená, že Komise musí stanovit pokutu přiměřeně k faktorům vzatým v úvahu za účelem posouzení závažnosti protiprávního jednání a že musí v tomto ohledu tyto faktory používat uceleně a objektivně odůvodněně (rozsudky Tribunálu ze dne 27. září 2006, Jungbunzlauer v. Komise, T-43/02, Sb. rozh. s. II-3435, body 226 až 228, a ze dne 28. dubna 2010, Amann & Söhne a Cousin Filterie v. Komise, T-446/05, Sb. rozh. s. II-1255, bod 171).

2. K první části pátého žalobního důvodu, vycházející z porušení zásady proporcionality vzhledem k omezenému rozsahu trhu a k nízkým obrátům společnosti Deltafina

a) Argumenty účastnic řízení

²³⁰ Společnost Deltafina tvrdí, že výchozí částka pokuty je nepřiměřená, neboť odpovídá 37,1 % celkové hodnoty nákupů na dotčeném trhu, která činí 67,3 milionu eur, 52,2 % hodnoty jejího prodeje italského zpracovaného tabáku, která činí 47,9 milionu eur, a 82,5 % jejích nákupů surového nebo prvotně zpracovaného tabáku, které činí 30,2 milionu eur. První a druhý údaj jsou zvláště důležité, protože se protiprávní jednání týká jednání ve vzájemné shodě v oblasti nákupu. Společnost Deltafina dále poznamenává, že výchozí částka je vyšší než celkový zisk po zdanění, jehož dosáhla za období let 1996 až 2002 a který činil 23,5 milionu eur. Ze srovnání těchto údajů s údaji u jiných kartelových dohod podle ní vyplývá, že výchozí částka, kterou Komise v projednávané věci stanovila, je příliš vysoká.

²³¹ Komise navrhuje, aby byly argumenty společnosti Deltafina odmítnuty.

b) Závěry Tribunálu

²³² Pokud jde zaprvé o výtku vycházející z nepřiměřenosti pokuty v porovnání s celkovou hodnotou nákupů na dotčeném trhu, z nařízení č. 1/2003 ani z pokynů nevyplývá, že by pokuty musely být vypočítávány přímo podle velikosti dotčeného trhu, neboť tento faktor není povinný, nýbrž je pouze jedním z mnoha faktorů relevantních

pro posouzení závažnosti protiprávního jednání (rozsudky Soudního dvora ze dne 25. ledna 2007, *Dalmine v. Komise*, C-407/04 P, Sb. rozh. s. I-829, bod 132, a ze dne 3. září 2009, *Prym a Prym Consumer v. Komise*, bod 215 výše, bod 55). Tato ustanovení tedy jako taková Komisi neukládají, aby zohlednila omezený rozsah výrobního trhu (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 27. září 2006, *Roquette Frères v. Komise*, T-322/01, Sb. rozh. s. II-3137, bod 148).

- 233 Jak již bylo nicméně uvedeno v bodě 215 výše, podle judikatury platí, že při posouzení závažnosti protiprávního jednání Komisi přísluší zohlednit velký počet skutečností, jejichž povaha a závažnost se liší podle typu a zvláštních okolností dotčeného protiprávního jednání. Nemůže být vyloučeno, že mezi tyto skutečnosti prokazující závažnost protiprávního jednání může případně patřit velikost relevantního výrobního trhu (rozsudek Soudního dvora ze dne 7. června 1983, *Musique Diffusion française a další v. Komise*, 100/80 až 103/80, Recueil, s. 1825, bod 120, a rozsudek *Gütermann a Zwicky v. Komise*, bod 222 výše, bod 267).
- 234 Pokud tedy velikost trhu může být skutečností, která má být zohledněna pro účely stanovení závažnosti protiprávního jednání, její význam se liší podle typu protiprávního jednání a zvláštních okolností dotčeného protiprávního jednání.
- 235 Pokud jde v projednávané věci předně o typ protiprávního jednání, je třeba konstatovat, že předmětná kartelová dohoda měla za cíl zejména společné stanovení cen, které platí zpracovatelé za surový tabák, a rozdělení dodavatelů a množství surového tabáku. Takovéto praktiky jsou ve smyslu pokynů horizontálním omezením typu „cenového kartelu“, a jsou tedy již svou povahou „velmi závažným“ porušením. Pro tento typ kartelových dohod, které judikatura kvalifikuje jako zjevná protiprávní jednání porušující pravidla hospodářské soutěže nebo jako zvláště závažná protiprávní jednání, neboť mají přímý dopad na podstatné parametry hospodářské soutěže na dotčeném trhu (viz bod 213 výše), předpokládají pokyny sankci s minimální výchozí částkou nad 20 milionů eur.

- 236 Pokud jde dále o zvláštní okolnosti dotyčného protiprávního jednání, je třeba konstatovat, že velikost relevantního trhu nebyla vůbec zanedbatelná, neboť z bodu 366 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že produkce surového tabáku v Itálii představovala 38 % produkce v rámci kvót v Unii. Z poznámky pod čarou 290 napadeného rozhodnutí navíc vyplývá, že poněvadž se kartelová dohoda vztahovala také na nákupy od „třetích osob – sekundárních balíren“, tj. prostředníků, kteří sami nakupují surový tabák od producentů a provádějí úvodní zpracování tabáku, týkala se nákupů o hodnotě, jež překračovala pouhou hodnotu nákupů surového tabáku produkovaného v Itálii.
- 237 Za těchto podmínek nemůže společnost Deltafina tvrdit, že její pokuta je ve vztahu k celkové hodnotě nákupů na dotčeném trhu nepřiměřená.
- 238 Pokud jde zadruhé o výtku společnosti Deltafina vycházející z nepřiměřenosti pokuty vzhledem k hodnotě nákupů na dotčeném trhu, jakož i vzhledem k jejím obrátům z její vlastní činnosti na navazujícím trhu a vzhledem k celkovému zisku dosaženému za období let 1996 až 2002, je třeba nejprve zdůraznit, že použitelné právo neobsahuje obecně použitelnou zásadu, podle které musí být sankce přiměřená ve vztahu k obratu dosaženému podnikem na dotčeném trhu (viz rozsudek Gütermann a Zwicky v. Komise, bod 222 výše, bod 277 a citovaná judikatura), obratu dosaženému na navazujícím trhu nebo zisku dosaženému za dobu trvání kartelové dohody.
- 239 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury lze pro účely stanovení pokuty přihlédnout jak k celkovému obratu podniku, který vypovídá, byť jen přibližně a nedokonale, o jeho velikosti a hospodářské síle, tak k části tohoto obratu, jež pochází ze zboží, které je předmětem protiprávního jednání, a která tedy může vypovídat o rozsahu tohoto jednání. Ani jednomu ani druhému z těchto obrátů nelze přikládat přílišný význam ve srovnání s jinými posuzovanými skutečnostmi, a stanovení přiměřené pokuty tedy nemůže být výsledkem jednoduchého výpočtu založeného na celkovém obratu. To platí zejména v případě, kdy dotyčné zboží představuje

pouze malý zlomek tohoto obratu (rozsudky Soudního dvora Musique Diffusion française a další v. Komise, bod 233 výše, bod 121; Dansk Rørindustri a další v. Komise, bod 127 výše, bod 243, a ze dne 3. září 2009, Papierfabrik August Koehler a další v. Komise, C-322/07 P, C-327/07 P a C-338/07 P, Sb. rozh. s. I-7191, bod 114).

²⁴⁰ Je přitom nutno konstatovat, jak vyplývá z bodu 34 výše, že Komise v napadeném rozhodnutí stanovila pokutu podle tržního podílu každého podniku co do nákupů předmětného produktu na trhu, na němž k protiprávnímu jednání došlo. Hodnota těchto nákupů na dotčeném trhu tak byla kritériem, k němuž bylo v projednávané věci přihlédnuto při stanovení pokuty.

²⁴¹ Dále je třeba připomenout, že maximální výše 10 % uvedená v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 se vztahuje k celkovému obratu dotyčného podniku a že pouze u konečné výše pokuty musí být tato hranice dodržena. V projednávané věci z bodů 374 a 401 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že jakmile Komise prokázala, že mateřská společnost společnosti Deltafina, tedy společnost Universal, vykonávala na společnost Deltafina rozhodující vliv, přihlédla k obratu společnosti Universal, aby tak vyšší pokuty stanovila na takové úrovni, která jí zajistí dostatečně odrazující účinek. Z údajů uvedených v bodě 374 odůvodnění napadeného rozhodnutí, které společnost Deltafina nezpochybňuje, přitom vyplývá, že pokuta uložená společností Deltafina a Universal je nižší než 2 % celkového obratu společnosti Universal, a je tedy podstatně nižší než horní hranice uvedená v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003. Za těchto podmínek nemůže společnost Deltafina tvrdit, že výchozí částka stanovená Komisí je ve vztahu k velikosti jejího podniku nepřiměřená (viz v tomto smyslu rozsudky Dalmine v. Komise, bod 232 výše, bod 146, a ze dne 12. září 2007, Prym Consumer v. Komise, bod 203 výše, bod 229).

²⁴² Z judikatury dále vyplývá, že v rozsahu, v němž výše konečné pokuty nepřekračuje 10 % celkového obratu zúčastněného podniku v průběhu posledního roku, ve kterém

došlo k protiprávnímu jednání, nemůže být pokuta považovaná za nepřiměřenou jen z důvodu, že překračuje obrat uskutečněný na dotčeném trhu (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 9. července 2003, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Ingredients v. Komise, T-224/00, Recueil, s. II-2597, bod 200). Totéž platí pro obrat dosažený na navazujícím trhu. V projednávané věci je přitom nutno konstatovat, že výchozí částka pokuty uložené společnosti Deltafina, jejíž nepřiměřenost tato společnost namítá, nepřekračuje ani obrat, kterého dosáhla na dotčeném trhu, ani obrat dosažený na navazujícím trhu. I konečná výše pokuty je navíc nižší než tyto dva obraty.

- ²⁴³ Skutečnost, že pokuta odpovídá 52,2 % hodnoty prodeje italského zpracovaného tabáku společnosti Deltafina a 82,5 % jejího nákupu surového nebo prvotně zpracovaného tabáku, ani skutečnost, že pokuta překračuje celkový zisk po zdanění dosažený společností Deltafina, tj. italskou dceřinou společností skupiny Universal, za období let 1996 až 2002, ostatně nejsou – s přihlédnutím k velmi závažné povaze protiprávního jednání – natolik nepřiměřené, aby v jejich důsledku byla i pokuta nepřiměřená.
- ²⁴⁴ Pokud jde konečně o odkazy na dřívější rozhodnutí Komise, je třeba připomenout, že rozhodovací praxe Komise sama o sobě neslouží jako právní rámec pro pokuty v oblasti hospodářské soutěže, neboť ten je vymezen výlučně v nařízení č. 1/2003, uplatňovaném ve světle pokynů, a že Komise je v oblasti stanovování pokut nadána širokou posuzovací pravomocí a není vázána předchozími závěry (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 19. března 2009, Archer Daniels Midland v. Komise, C-510/06 P, Sb. rozh. s. I-1843, bod 82, a Erste Group Bank a další v. Komise, bod 109 výše, bod 123). Z toho plyne, že tvrzení společnosti Deltafina ohledně dřívější rozhodovací praxe Komise nemohou obstát.
- ²⁴⁵ S ohledem na všechny tyto úvahy je třeba první část pátého žalobního důvodu zamítnout.

3. Ke druhé části pátého žalobního důvodu, vycházející z porušení zásady proporcionality vzhledem k omezenému rozsahu zeměpisného trhu

a) Argumenty účastnic řízení

²⁴⁶ Společnost Deltafina také tvrdí, že Komise nezohlednila omezený zeměpisný rozsah trhu dotčeného protiprávním jednáním, který je omezen jen na Itálii, či přesněji řečeno, který se v zásadě týká pouze čtyř italských regionů (kde je soustředěno 87,5 % italské produkce). V mnoha předchozích případech přitom podle ní Komise dospěla k názoru, že s ohledem na to, že k protiprávnímu jednání došlo pouze na omezené části jednotného trhu, bylo třeba je kvalifikovat jako „závažné“, a nikoli jako „velmi závažné“.

²⁴⁷ Komise navrhuje, aby byly argumenty společnosti Deltafina odmítnuty.

b) Závěry Tribunálu

²⁴⁸ Z judikatury vyplývá, že rozsah zeměpisného trhu není samostatným kritériem v tom smyslu, že by pouze protiprávní jednání týkající se většiny členských států mohla být kvalifikována jako „velmi závažná“. Ani Smlouva, ani nařízení č. 1/2003, ani pokyny či judikatura neumožňují učinit závěr, že pouze zeměpisně velmi rozsáhlá omezení mohou být takto kvalifikována (viz v tomto smyslu rozsudky Tribunálu ze dne 18. července 2005, *Scandinavian Airlines System v. Komise*, T-241/01, Sb. rozh. s. II-2917, bod 87, a *Raiffeisen Zentralbank Österreich a další v. Komise*, bod 217 výše, bod 311).

- 249 Ostatně dohody nebo jednání ve vzájemné shodě, jejichž cílem je zejména, jako v projednávané věci, stanovení nákupních cen a rozdělení nakoupených množství, mohou být již na základě své vlastní povahy kvalifikovány jako velmi závažné a není přitom nezbytné, aby se taková jednání vyznačovala zvláštním zeměpisným rozsahem (viz v tomto ohledu judikaturu citovanou v bodech 222 až 225 výše).
- 250 Z toho vyplývá, že i kdyby byl rozsah dotčeného zeměpisného trhu omezený, nebrání to v zásadě tomu, aby bylo protiprávní jednání konstatované v projednávané věci kvalifikováno jako „velmi závažné“.
- 251 Dále je třeba poukázat na to, že ačkoli se produkce surového tabáku v projednávané věci soustředila do některých italských regionů, působnost kartelové dohody se neomezovala jen na tyto regiony, nýbrž pokrývala nákup surového tabáku na celém území Itálie. Podle ustálené judikatury přitom platí, že celé území členského státu představuje podstatnou část společného trhu (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 9. listopadu 1983, *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin v. Komise*, 322/81, Recueil, s. 3461, bod 28, a rozsudek *Groupe Danone v. Komise*, bod 224 výše, bod 150).
- 252 Je tedy třeba učinit závěr, že v projednávané věci výchozí částka ve výši 25 milionů eur není ve vztahu k zeměpisnému rozsahu dotčeného trhu nepřiměřená.
- 253 Pokud jde konečně o odkazy na dřívější rozhodnutí Komise, z judikatury zmíněné v bodě 244 výše vyplývá, že tvrzení společnosti Deltafina o dřívější rozhodovací praxi Komise nemohou obstát.
- 254 S ohledem na výše uvedené je třeba druhou část pátého žalobního důvodu zamítnout.

4. Ke třetí části pátého žalobního důvodu, vycházející z porušení zásady proporcionality vzhledem k tomu, že protiprávní jednání nemělo žádný dopad na trh, a z nedostatku odůvodnění

a) Argumenty účastnic řízení

²⁵⁵ Společnost Deltafina tvrdí, že základní částka pokuty je zjevně nepřiměřená ve vztahu k tomu, že protiprávní jednání nemělo žádný dopad nebo mělo jen omezený dopad na dotčený trh. Společnost Deltafina Komisi vytýká, že nezohlednila skutečnost, že z údajů, které měla k dispozici, vyplývalo, že jednání ve vzájemné shodě, jehož cílem bylo stanovení nákupních cen surového tabáku, nemělo na trh se surovým tabákem žádný dopad. Komise totiž podle ní sama v napadeném rozhodnutí uznala, že v období let 1990 až 2000 ceny surového tabáku v Itálii neklesaly, nýbrž vzrostly o 53,5 %, zatímco ceny ostatních zemědělských produktů ve stejném období vzrostly jen o 15,9 %. Dále v období let 1993 až 2000 ceny odrůd tabáku, které se v Itálii produkují v největších množstvích (a sice Bright a Burley), podle společnosti Deltafina zaznamenaly v členských státech největší růst v Itálii. Komise tak podle ní měla učinit závěr, že sankcionované praktiky, jejichž cílem bylo omezit růst cen italského surového tabáku nebo tomuto růstu zabránit, byly neúčinné. Tyto údaje, které byly v napadeném rozhodnutí výslovně uznány, měly být podle společnosti Deltafina zohledněny při hodnocení závažnosti protiprávního jednání a měly Komisi vést ke stanovení nižší výchozí částky pokuty.

²⁵⁶ Na rozdíl od toho, co Komise uvedla poprvé v žalobní odpovědi, bylo podle společnosti Deltafina možné dopad protiprávního jednání na trh v projednávané věci změřit. Opatření informací, které byly podle Komise nezbytné k tomu, aby bylo možné tento dopad změřit, nebylo podle společnosti Deltafina nemožné a tento typ analýzy je mimoto podle ní v rozhodnutích o kartelových dohodách častý. Společnost Deltafina

uvádí, že Komise tedy byla podle judikatury povinna provést srovnání situace vyplývající z tohoto protiprávního jednání se situací, jež by panovala, kdyby k němu nedošlo. Dále vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí neobsahuje nic o důvodech, na jejichž základě Komise dospěla k závěru, že dopad protiprávního jednání nelze změřit, je toto rozhodnutí v tomto ohledu stíženo také nedostatkem odůvodnění.

²⁵⁷ Společnost Deltafina tvrdí, že i kdyby v projednávané věci nebylo možné dopad protiprávního jednání na trh ve skutečnosti změřit, což ale není pravda, měla by Komise přesto při stanovení výchozí částky pokuty povinnost vyslovit závěr, že protiprávní jednání nemělo na trh žádný dopad. Případná nemožnost změřit tento dopad totiž podle společnosti Deltafina nedovoluje, aby byla existence takového dopadu presumována.

²⁵⁸ Společnost Deltafina v replice upřesňuje, že se její žalobní důvod netýká kvalifikace protiprávního jednání jako „velmi závažného“, nýbrž zvýšení výchozí částky z důvodu dopadu protiprávního jednání na trh.

²⁵⁹ Společnost Deltafina tedy žádá, aby byla pokuta v přiměřeném rozsahu snížena s přihlédnutím k tomu, že Komise při stanovení výchozí částky pokuty nezohlednila neexistenci žádného dopadu protiprávního jednání na trh, či podpůrně jeho pouze omezený dopad.

²⁶⁰ Komise navrhuje, aby byly argumenty společnosti Deltafina odmítnuty.

b) Závěry Tribunálu

- 261 Nejprve je třeba připomenout, že z oněch tří kritérií zmíněných v pokynech pro účely hodnocení závažnosti protiprávního jednání (viz bod 220 výše) hraje povaha protiprávního jednání prvořadou roli při charakterizování velmi závažných protiprávních jednání. Dohody nebo jednání ve vzájemné shodě, jejichž cílem je stanovení cen nebo rozdělení trhů, tedy mohou být již na základě své vlastní povahy kvalifikovány jako „velmi závažné“, aniž je nezbytné, aby se taková jednání vyznačovala skutečným dopadem na určitý konkrétní trh (viz v tomto ohledu judikaturu citovanou v bodech 222 až 225 výše).
- 262 Jak již bylo uvedeno v bodě 235 výše, v projednávané věci měla předmětná kartelová dohoda za cíl zejména společné stanovení cen, které platí zpracovatelé za surový tabák, jakož i rozdělení dodavatelů a množství a výměnu informací. Takové praktiky jsou ve smyslu pokynů horizontálním omezením typu „cenového kartelu“, a jsou tedy již svou povahou „velmi závažné“.
- 263 Z toho vyplývá, že Komise v projednávané věci mohla kvalifikovat kartelovou dohodu jako velmi závažnou a zároveň nebyla povinna prokazovat její skutečný dopad na trh (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 3. září 2009, Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 215 výše, bod 76, a Erste Group Bank a další v. Komise, bod 109 výše, bod 103).
- 264 Z napadeného rozhodnutí ostatně vyplývá, že ačkoli Komise v bodě 365 jeho odůvodnění uvedla – s použitím znění pokynů – že při hodnocení závažnosti protiprávního jednání musí brát v úvahu tři hlediska zmíněná v prvním pododstavci bodu 1 A uvedených pokynů (viz bod 220 výše), svůj závěr o závažnosti protiprávního jednání následně nezaložila na skutečném dopadu protiprávního jednání.

- 265 V části napadeného rozhodnutí týkající se posouzení závažnosti protiprávního jednání (body 365 až 369 odůvodnění) totiž žádný bod odůvodnění na toto hledisko neodkazuje. Zvláště v bodě 368 odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde je odkazováno na část rozhodnutí, v níž je analyzován restriktivní rozsah dohod mezi zpracovateli, Komise zaprvé uvádí obecné úvahy o kartelových dohodách v oblasti nákupu a o tom, zda jsou schopné, jako je tomu typicky v případě „prodejních kartelů“, narušovat hospodářskou soutěž, a zadruhé tvrdí, že tato schopnost je ještě větší, jedná-li se o takový produkt, o jaký jde v projednávané věci. Tyto úvahy však nelze chápat jako analýzu skutečného dopadu protiprávního jednání na trh, nýbrž se spíše jedná o úvahy o schopnosti nákupní kartelové dohody narušit v projednávaném případě hospodářskou soutěž.
- 266 Z toho vyplývá, že pomocí argumentů, které společnost Deltafina uplatnila v této části pátého žalobního důvodu, nelze zpochybnit kvalifikaci protiprávního jednání jako velmi závažného.
- 267 Je třeba ostatně poukázat na skutečnost, že společnost Deltafina v replice vyjasnila význam argumentů uplatněných v rámci této části pátého žalobního důvodu, když vysvětlila, že nepochybně kvalifikaci protiprávního jednání jako velmi závažného, ale že Komisi vytýká, že stanovila výchozí částku pokuty, která je nepřiměřená vzhledem k tomu, že protiprávní jednání nemělo žádný dopad na trh.
- 268 V tomto ohledu je nutno zaprvé konstatovat, že ze systému sankcí za porušení pravidel hospodářské soutěže, tak jak byl zaveden nařízením č. 1/2003 a vyložen judikaturou, vyplývá, že kartelové dohody zasluhují již z důvodu své povahy ukládání nejpřísnějších pokut. Jejich případný skutečný dopad na trh, zejména otázka, nakolik omezení hospodářské soutěže vedlo k vyšší ceně na trhu, než jaká by převládala, kdyby ke kartelu nedošlo, není rozhodujícím kritériem pro určení úrovně pokut (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora Musique Diffusion française a další v. Komise, bod 233 výše, body 120 a 129; ze dne 16. listopadu 2000, Stora Kopparbergs

Bergslags v. Komise, C-286/98 P, Recueil, s. I-9925, body 68 až 77; viz také stanovisko generálního advokáta J. Mischa předcházející rozsudku Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, Mo och Domsjö v. Komise, C-283/98 P, Recueil, s. I-9855, I-9858, body 95 až 101).

- 269 Podle ustálené judikatury platí, že při posuzování výše pokuty mohou mít údaje o úmyslném charakteru jednání větší význam než ty, které se týkají účinků protisoutěžního jednání, hlavně pokud se jedná o protiprávní jednání, která jsou již ze své podstaty závažná, jako jsou jednání týkající se stanovení cen (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 2. října 2003, Thyssen Stahl v. Komise, C-194/99 P, Recueil, s. I-10821, bod 118; ze dne 3. září 2009, Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 215 výše, bod 96, a ze dne 12. listopadu 2009, Carbonne-Lorraine v. Komise, C-554/08 P, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 44).
- 270 Z analýzy části napadeného rozhodnutí týkající se předmětných skutkových okolností v projednávané věci vyplývá, že zpracovatelé vědomě zaujali protisoutěžní chování, za které byli sankcionováni (viz například body 111, 124, 125, 141 a 158 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Tuto úvahu ostatně potvrzuje skutečnost, že kartelová dohoda byla tajná, jak vyplývá z bodů 363 a 473 odůvodnění napadeného rozhodnutí.
- 271 Z napadeného rozhodnutí dále také vyplývá, že se zpracovatelé několikrát dohodli na opatřeních k zajištění účinného provádění kartelové dohody, jako jsou například vzájemné zasílání faktur svých dodavatelů (body 122 a 129 odůvodnění napadeného rozhodnutí), povinné konzultace v případě nákupů nad rámec dohod (bod 139 odůvodnění napadeného rozhodnutí), povinnost kontroly zaměstnanců, aby nemohli převzít iniciativu bez nezbytné koordinace (bod 140 odůvodnění napadeného rozhodnutí), vytvoření struktury k zajištění toho, aby bylo dosaženo protisoutěžních cílů (bod 187 odůvodnění napadeného rozhodnutí). V tomto ohledu je také třeba uvést, že z bodu 383 odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise prokázala, že kartelová dohoda byla provedena, což společnost Deltafina nepopírá.

- 272 Zadruhé je třeba konstatovat, že při stanovení výchozí částky pokuty Komise přihlédla k možným dopadům protiprávního chování každého dotyčného podniku. Z bodů 370 a 371 odůvodnění napadeného rozhodnutí totiž vyplývá, že Komise považovala za vhodné stanovit pokuty v závislosti na postavení každého dotyčného účastníka na trhu, aby se tak přihlédlo nejen k jeho specifické váze, ale také k možným dopadům protiprávního chování každého podniku.
- 273 Z judikatury v této souvislosti vyplývá, že podíl každého z dotyčných podniků na trhu, na němž došlo k omezujícímu jednání, je i bez důkazu o skutečném dopadu protiprávního jednání na trh objektivním hlediskem, které udává spravedlivou míru odpovědnosti každého z nich, pokud jde o potenciální škodlivost uvedeného jednání pro řádný průběh hospodářské soutěže (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 29. dubna 2004, Tokai Carbon a další v. Komise, T-236/01, T-239/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Recueil, s. II-1181, body 196 až 198, a zejména bod 197). Za účelem stanovení výše pokuty jsou tedy podle judikatury tržní podíly, které patřily jednotlivým podnikům, relevantní pro určení vlivu, který mohl daný podnik vykonávat na trhu (rozsudky Soudního dvora ze dne 17. prosince 1998, Baus-tahlgewebe v. Komise, C-185/95 P, Recueil, s. I-8417, bod 139, a ze dne 3. září 2009, Prym a Prym Consumer v. Komise, bod 215 výše, bod 62).
- 274 Je tedy nutno konstatovat, že stanovením výchozí částky pokuty v závislosti na tržních podílech každého z účastníků Komise v projednávané věci použila relevantní kritérium pro určení vlivu, jaký mohlo mít chování společnosti Deltafina na trh.
- 275 Za těchto podmínek a vzhledem k tomu, že jde o velmi závažné protiprávní jednání porušující pravidla hospodářské soutěže a že zde existují údaje o úmyslném charakteru, jako například ty, které jsou zmíněny v bodech 270 a 271, je třeba mít za to – a to i kdyby dohoda neměla na trh žádný dopad, jak tvrdí společnosti Deltafina – že stanovení výchozí částky pokuty společnosti Deltafina, tj. hospodářskému subjektu, jehož tržní podíl byl podstatně vyšší než tržní podíl ostatních účastníků kartelové dohody

na relevantním trhu, na částku vyšší, než je minimum 20 milionů eur uvedené v pokynech, jmenovitě na částku 25 milionů eur, není nepřiměřené.

- 276 S ohledem na tyto úvahy nemůže obstát argument společnosti Deltafina, že výchozí částka pokuty je zjevně nepřiměřená z toho důvodu, že protiprávní jednání nemělo na trh žádný dopad.
- 277 Ostatně, pokud jde konkrétně o údaje zmíněné v napadeném rozhodnutí, které mají potvrzovat neexistenci dopadů kartelové dohody na trh (viz bod 255 výše), je třeba poukázat na to, že z judikatury vyplývá, že pro posouzení závažnosti protiprávního jednání je rozhodující to, zda účastníci kartelové dohody učinili vše, co bylo v jejich moci učinit, aby svým záměrům dali konkrétní výsledek. Jelikož to, co se stalo posléze v oblasti skutečně uplatňovaných tržních cen, mohlo být ovlivněno jinými faktory, které se nacházely mimo kontrolu účastníků kartelové dohody, nemohou účastníci kartelové dohody obrátit ve svůj prospěch vnější faktory, které překazily jejich úsilí, činitelé z nich skutečnosti odůvodňující snížení pokuty (viz rozsudky Raiffeisen Zentralbank Österreich a další v. Komise, bod 217 výše, bod 287; ze dne 8. října 2008, Carbone-Lorraine v. Komise, bod 223 výše, bod 86, a Gütermann a Zwicky v. Komise, bod 222 výše, bod 130 a citovaná judikatura).
- 278 V takových souvislostech jako v projednávané věci, kdy účastníci kartelové dohody zejména přijali opatření, aby svým protisoutěžním cílům dali konkrétní výsledek (viz bod 270 a zvláště bod 271 výše), tedy takový vývoj cen na trhu, jako je růst cen tabáku zmiňovaný společností Deltafina, nemůže být sám o sobě důvodem pro snížení pokuty. Nelze totiž vyloučit, že bez kartelové dohody by růst cen byl vyšší než shora zmiňovaný růst.
- 279 Podle judikatury dále platí, že nemůže být od Komise vyžadováno, je-li prokázáno provádění kartelové dohody, aby systematicky prokazovala, že dohody skutečně

umožnily dotyčným podnikům dosáhnout úrovně cen transakcí vyšší nebo – jako v projednávané věci u nákupních kartelových dohod – nižší než té, která by nastala, kdyby kartelová dohoda neexistovala. Bylo by nepřiměřené vyžadovat takový důkaz, který by pohltil značné prostředky vzhledem k tomu, že by vyžadoval provedení hypotetických výpočtů založených na hospodářských modelech, jejichž přesnost by byla soudem ověřitelná pouze obtížně a jejichž neomylná povaha není nijak dokázána (viz v tomto smyslu rozsudky Raiffeisen Zentralbank Österreich a další v. Komise, bod 217 výše, bod 286; ze dne 8. října 2008, Carbone-Lorraine v. Komise, bod 223 výše, bod 85, a Gütermann a Zwicky v. Komise, bod 222 výše, bod 129 a citovaná judikatura).

280 I když tedy Komise měla k dispozici údaje, které prokazovaly, že růst cen surového tabáku byl vyšší, než kolik činil průměr u ostatních zemědělských produktů, nemá tato okolnost za následek to, že by Komise musela prokázat, že dohody mezi zpracovateli jim skutečně umožnily dosáhnout nižší úrovně cen než té, která by nastala, kdyby kartelová dohoda neexistovala.

281 Společnost Deltafina konečně také tvrdí, že v napadeném rozhodnutí není respektována povinnost uvést odůvodnění, neboť podle ní Komise neuvedla důvody, na jejichž základě dospěla k závěru, že dopad protiprávního jednání nebylo možné změřit.

282 Pokud jde o povinnost odůvodnění, je třeba nejprve připomenout, že z judikatury vyplývá, že v rámci stanovení pokut za porušení práva hospodářské soutěže je uvedena povinnost splněna, jestliže Komise ve svém rozhodnutí uvede posuzované skutečnosti, které jí umožnily vymezit závažnost a délku trvání protiprávního jednání. Pokud jde o rozhodnutí, kterým jsou uloženy pokuty několika podnikům, rozsah povinnosti uvést odůvodnění musí být především posouzen s ohledem na skutečnost, že závažnost protiprávních jednání musí být stanovena v závislosti na více skutečnostech, jako jsou zejména zvláštní okolnosti věci, její kontext a odrazující účinek pokut, a to aniž je sestaven závazný nebo taxativní výčet kritérií, ke kterým musí být povinně přihlédnuto (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij

a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Recueil, s. I-8375, body 463 a 465).

283 V projednávané věci Komise v bodech 365 až 376 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla hlediska, k nimž přihlédla při stanovení výchozích částek pokut uložených jednotlivým dotyčným podnikům. Komise v těchto bodech odůvodnění uvedla zejména kritéria, na jejichž základě v souladu s pokyny posoudila závažnost protiprávního jednání a stanovila výchozí částku tak, že podniky seřadila podle jejich velikosti na trhu určené jejich tržním podílem s přihlédnutím ke specifické váze každého podniku a k možným dopadům jejich protiprávního chování. Podmínky, které judikatura stanoví pro povinnost uvést odůvodnění, tak byly splněny.

284 Pokud jde konkrétně o výtku uplatněnou společností Deltafina, je třeba uvést, že jelikož skutečný dopad na trh není v případě horizontálních kartelových dohod, jejichž cílem je zejména – stejně jako v projednávané věci – stanovení cen, nezbytným hlediskem pro kvalifikaci protiprávního jednání jako velmi závažného, Komise nebyla povinna k němu při stanovení závažnosti protiprávního jednání přihlédnout (viz body 222 až 224 a 261 až 265 výše). Jak již bylo uvedeno v bodech 264 a 265 výše, Komise v projednávané věci nezaložila posouzení závažnosti protiprávního jednání na tomto kritériu. Skutečnost, že Komise neodůvodnila, proč nevzala v úvahu kritérium, které nebyla povinna zohlednit a jehož zohlednění nepovažovala v projednávané věci za nutné, však nemůže znamenat nedostatek odůvodnění v souvislosti se stanovením pokuty společnosti Deltafina.

285 Ostatně je třeba také připomenout, že podle judikatury platí, že v rámci analýz týkajících se porušení článku 81 ES nelze článek 253 ES vykládat tak, že Komisi ukládá, aby ve svých rozhodnutích objasnila důvody, proč v souvislosti s výpočtem výše pokuty

nepoužila jiná hlediska, která jsou ve vztahu k hlediskům použitým v napadeném rozhodnutí alternativní (viz rozsudek Tribunálu ze dne 19. května 2010, IMI a další v. Komise, T-18/05, Sb. rozh. s. II-1769, bod 153 a citovaná judikatura).

286 Komisi proto nelze vytýkat, že porušila povinnost uvést odůvodnění.

287 Ze všech těchto úvah vyplývá, že třetí část pátého žalobního důvodu musí být zamítnuta.

288 Vzhledem k výše uvedenému je třeba pátý žalobní důvod v plném rozsahu zamítnout.

B – K sedmému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení polehčujících okolností a z porušení zásady rovného zacházení a zásady proporcionality

1. Argumenty účastnic řízení

289 V rámci svého sedmého žalobního důvodu společnost Deltafina nejprve Komisi vytýká, že při posouzení jejího chování nevzala v úvahu polehčující okolnost, na jejímž základě by musela pokutu snížit. Komise podle ní nezohlednila to, že v rozhodné době byl referenční právní rámec v odvětví dotčeném kartelovou dohodou naprosto

nejistý, a že tedy i použití článku 81 ES na meziodvětvové dohody bylo nejisté. Zákon upravující tento typ dohod, tj. legge n° 88 sulle norme sugli accordi interprofessionali e sui contratti di coltivazione e vendita dei prodotti agricoli (zákon č. 88, kterým se upravují meziodvětvové dohody a smlouvy o pěstování a prodeji zemědělských produktů) ze dne 16. března 1988 (GURI č. 69 ze dne 23. března 1988, dále jen „zákon č. 88/88“), totiž podle společnosti Deltafina povzbudil horizontální spojování zpracovatelů. Z bodů 315 a 359 až 362 odůvodnění napadeného rozhodnutí však podle ní vyplývá, že Komise byla tomto kontextu informována, ale že z něj nevyvodila žádný důsledek pro stanovení výše pokuty.

²⁹⁰ Společnost Deltafina také tvrdí, že ve věci, v níž bylo vydáno rozhodnutí Komise K(2004) 4030 v konečném znění ze dne 20. října 2004 v řízení podle čl. 81 odst. 1 [ES] (věc COMP/C.38.238/B.2 – Surový tabák – Španělsko) (dále jen „rozhodnutí Surový tabák – Španělsko“), kde byl podle ní právní rámec v podstatné míře podobný tomu v projednávané věci, Komise poskytla zpracovatelům snížení pokuty o 40 %.

²⁹¹ Společnost Deltafina dále tvrdí, že pokuta, která jí byla uložena, je nepřiměřená vzhledem k okolnostem, které Komisi vedly k tomu, že jí neposkytla ochranu před pokutami. Společnost Deltafina zdůrazňuje, že vyzrazení žádosti o ochranu před pokutami nenarušilo vyšetřování vedené Komisí, že nelze zpochybnit její dobrou víru v průběhu správní fáze, že Komise sama uznala, že podstatným způsobem přispěla k vyšetřování, a že tato věc vykazuje „zvláštní rysy“, jelikož společnost Deltafina byla prvním podnikem, který požádal o poskytnutí ochrany před pokutami na základě oznámení o spolupráci z roku 2002, a jelikož se jednalo o vůbec první případ odnětí podmíněčné ochrany. Navzdory tomu Komise uložila mimořádně vysokou pokutu za jednání, o němž ani úředník, jemuž byla věc přidělena, nevěděl – a to 26 měsíců poté, co k daným skutečnostem došlo – zda je skutečně porušením povinnosti spolupráce (viz bod 185 výše). Společnost Deltafina se také zmiňuje o praxi Komise, jež spočívá v ukládání symbolických pokut v případech, kdy existuje odůvodněná pochybnost o existenci protiprávního jednání.

- ²⁹² Společnost Deltafina konečně na jednání Komisi vytkla – s odkazem na bod 169 rozsudku Nintendo a Nintendo of Europe v. Komise, bod 190 výše – že jí za její spolupráci poskytla stejné snížení pokuty jako společnosti Dimon Italia, tj. o 50 %, ačkoli společnost Dimon Italia začala spolupracovat později než ona a ačkoli její spolupráce byla vyšší kvality než spolupráce ze strany společnosti Dimon Italia.
- ²⁹³ Komise navrhuje, aby byly argumenty společnosti Deltafina odmítnuty.

2. Závěry Tribunálu

- ²⁹⁴ Pokud jde o výtku vycházející z nezohlednění polehčující okolnosti, je třeba poukázat na to, že podle judikatury může být při stanovení výše sankce chování dotyčných podniků posouzeno s ohledem na polehčující okolnost, kterou představuje vnitrostátní právní rámec (rozsudky Soudního dvora ze dne 9. září 2003, CIF, C-198/01, Recueil, s. I-8055, bod 57, a Erste Group Bank a další v. Komise, bod 109 výše, bod 228 a následující).
- ²⁹⁵ Dále je třeba také uvést, že bod 3 pokynů obsahuje pod nadpisem „polehčující okolnosti“ demonstrativní výčet okolností, které mohou vést ke snížení pokuty, z nichž jednou je existence odůvodněných pochybností podniku o tom, zda omezující chování nutně znamená protiprávní jednání.
- ²⁹⁶ V projednávané věci je nutno konstatovat, že Komise v napadeném rozhodnutí zohlednila vnitrostátní právní rámec, a zvláště zákon č. 88/88 zmíněný společností Deltafina. Komise analyzovala dopad tohoto zákona zejména v bodech 315 až 324 a 358

až 362 odůvodnění napadeného rozhodnutí. V této souvislosti Komise uvedla, že vnitrostátní právní rámec mohl vyvolat nejistotu o zákonnosti jednání sdružení APTI a Unitab. Právě z tohoto důvodu uložila Komise těmto sdružením symbolické pokuty (viz zejména bod 362 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

- ²⁹⁷ Pokud se však jedná o kartelovou dohodu zpracovatelů, již se účastnila společnost Deltafina, je nutno konstatovat, že v bodě 323 odůvodnění napadeného rozhodnutí Komise uvádí, že tato kartelová dohoda „zcela spadá do působnosti čl. 81 odst. 1 [ES], neboť se na ni ustanovení zákona č. 88/88 nevztahují, poněvadž se týkala hlavně stanovení maximálních nebo průměrných cen dodávek a rozdělení množství a dodavatelů“. Společnost Deltafina toto zjištění nijak nezpochybňuje. Pouze tvrdí, aniž svá tvrzení jakkoli dokládá, že vnitrostátní právní rámec povzbudil horizontální spojování zpracovatelů.
- ²⁹⁸ Za těchto podmínek nemůže společnost Deltafina tvrdit, že Komise měla referenční právní rámec zohlednit jakožto polehčující okolnost.
- ²⁹⁹ Pokud jde o výtku týkající se rozhodnutí Surový tabák – Španělsko, je třeba poukázat na skutečnost, že ačkoli to společnost Deltafina neuvádí výslovně, poukazuje v podstatě na porušení zásady rovného zacházení s tím, že v případě podobném projednávané věci Komise vůči zpracovatelům danou polehčující okolnost uplatnila.
- ³⁰⁰ V tomto ohledu je třeba připomenout, že v souladu s ustálenou judikaturou je zásada rovného zacházení porušena, pouze pokud je se srovnatelnými situacemi zacházeno odlišně nebo s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněné (rozsudek Soudního dvora ze dne 13. prosince 1984, *Sermide*, 106/83, *Recueil*, s. 4209, bod 28, a rozsudek Tribunálu ze dne 30. září 2009, *Hoechst v. Komise*, T-161/05, *Sb. rozh. s. II-3555*, bod 79).

- 301 Srovnání obou předmětných rozhodnutí co do dopadu vnitrostátního právního rámce na namítané jednání v projednávané věci ukazuje, že se obě situace vyznačovaly značnými rozdíly v dopadu uvedeného právního rámce na protiprávní chování. Zvláště z bodů 52 a následujících, 349 a následujících, 426 až 429, 437 a 438 odůvodnění rozhodnutí Surový tabák – Španělsko vyplývá, že ve Španělsku hrály orgány veřejné moci významnou roli při vyjednávání dohod mezi producenty a zpracovateli. Šlo o jednání kvalifikovaná jako „veřejná“. Ve Španělsku dokonce existovala „praxe na úrovni ministerstva, jejímž cílem bylo dovolit účastníkům kolektivní sjednávání podmínek nákupu a prodeje tabáku, včetně cen, a povzbudit je v tom“ (bod 60 odůvodnění rozhodnutí Surový tabák – Španělsko). Komise z toho vyvodila závěr, že „veřejné vyjednávání mezi zástupci producentů a zpracovateli určovalo alespoň do jisté míry věcný rámec (zvláště pokud jde o příležitosti k dosažení shody a k zaujetí společného postoje), ve kterém zpracovatelé mohli nejen formulovat společný postoj, který pak zastávali v rámci veřejného vyjednávání, ale také budovat tajnou strategii v oblasti průměrných (maximálních) cen dodávek a množství“ (bod 438 odůvodnění rozhodnutí Surový tabák – Španělsko). V podstatě z tohoto důvodu snížila Komise španělským zpracovatelům uložené pokuty o 40 %.
- 302 Orgány veřejné moci však při vyjednávání mezi zpracovateli a producenty v projednávané věci takovou roli nehrály. Společnost Deltafina tedy nemůže tvrdit, že Komise porušila zásadu rovného zacházení tím, že na ni předmětnou polehčující okolnost neuplatnila.
- 303 Dále je třeba připomenout, že podle judikatury pouhá skutečnost, že Komise ve své předchozí rozhodovací praxi měla za to, že určité skutečnosti jsou polehčující okolností pro účely stanovení výše pokuty, sama o sobě neznamená, že by Komise byla povinná držet se stejného posouzení i v pozdějším rozhodnutí (rozsudky Tribunálu ze dne 20. března 2002, LR AF 1998 v. Komise, T-23/99, Recueil, s. II-1705, bod 337,

a Groupe Danone v. Komise, bod 224 výše, bod 395). Společnost Deltafina tak nemůže poukazovat na uplatnění polehčující okolnosti v jiné věci a vyvozovat z toho, že Komise postupovala v projednávané věci nesprávně.

- 304 Následně je třeba zkoumat výtku vycházející z toho, že pokuta je nepřiměřená vzhledem ke skutečnostem, které Komisi vedly k neposkytnutí konečné ochrany před pokutami společnosti Deltafina.
- 305 V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že jelikož Komise v napadeném rozhodnutí bez jakéhokoli pochybení konstatovala porušení povinnosti spolupráce ze strany společnosti Deltafina, rozhodla se neposkytnout jí na konci řízení konečnou ochranu před pokutami. Společnost Deltafina, která již neměla nárok na příznivé zacházení, tedy podléhala sankci za svou účast na protiprávní kartelové dohodě mezi zpracovateli, jejíž základní částka byla stanovena na 60 milionů eur (viz bod 379 odůvodnění napadeného rozhodnutí).
- 306 Navzdory tomu, že společnost Deltafina porušila jednu z podmínek nezbytných pro poskytnutí ochrany před pokutami podle oznámení o spolupráci z roku 2002, se však Komise rozhodla, že jí poskytne snížení pokuty z důvodu polehčující okolnosti s ohledem na její podstatnou spolupráci v rámci řízení. S ohledem na úvahy shrnuté v bodech 38 až 42 výše se tak Komise rozhodla snížit společnosti Deltafina pokutu o 50 %.
- 307 Je přitom nutno konstatovat, že při výpočtu snížení pokuty Komise zohlednila a uznala jak mimořádné okolnosti projednávané věci, tak i význam spolupráce ze strany společnosti Deltafina v průběhu celého řízení, které společnost Deltafina zmiňuje na podporu své výtky. Na základě těchto úvah a bez ohledu na porušení povinnosti spolupráce společností Deltafina jí Komise poskytla velmi výrazné snížení pokuty, která by jí byla jinak uložena.

- 308 Za okolností projednávané věci a s ohledem na snížení pokuty, jež bylo poskytnuto společnosti Deltafina, nemůže tato společnost tvrdit, že pokuta je nepřiměřená vzhledem ke skutečnostem, které Komisi vedly k odnětí nároku na ochranu před pokutami. Ostatní argumenty společnosti Deltafina nemohou tento závěr zpochybnit.
- 309 Pokud jde o argument vycházející z toho, že nedošlo k narušení vyšetřování, tento argument nejenže nebyl prokázán, ale v projednávané věci je nerozhodný jak pro konstatování porušení povinnosti spolupráce (viz bod 171 výše), tak pro posouzení spolupráce. Jelikož se mimoto jedná o prokázané porušení povinnosti spolupráce, nemůže se společnost Deltafina dovolávat údajné dobré víry v průběhu správní fáze, a na základě toho žádat o další snížení pokuty. Pokud jde konečně o zmínku o rozhodovací praxi Komise spočívající v ukládání symbolických pokut, ani tato zmínka nemůže výše uvedený závěr zpochybnit s ohledem na judikaturu zmíněnou v bodě 244 výše.
- 310 Konečně potud, pokud společnost Deltafina na jednání vůbec poprvé v rámci řízení poukázala na porušení zásady rovného zacházení ze strany Komise z důvodu snížení pokuty poskytnutého společnosti Dimon Italia, jedná se o uvedení nového důvodu, který se nezakládá na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení. V souladu s čl. 48 odst. 2 prvním pododstavcem jednacího řádu Tribunálu tedy musí být takový důvod odmítnut jako nepřípustný.
- 311 S ohledem na výše uvedené je třeba sedmý žalobní důvod v plném rozsahu zamítnout.
- 312 Návrhová žádání znějící na částečné zrušení napadeného rozhodnutí je proto třeba v plném rozsahu zamítnout. Pokud jde o podpůrně uplatněná návrhová žádání znějící na změnu napadeného rozhodnutí, Tribunál má za to, že jelikož žádá skutečnost

v projednávané věci nemůže odůvodnit snížení pokuty, není důvodné této žádosti vyhověvat. Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba musí být v plném rozsahu zamítnuta.

III – *K žádosti o předložení dokumentu*

³¹³ Pokud jde o žádost společnosti Deltafina, aby bylo Komisi nařízeno předložení úplného znění jednoho dokumentu přiloženého k žalobní odpovědi (viz bod 68 výše), je třeba nejprve připomenout, že podle ustálené judikatury není Komise povinna zpřístupňovat v průběhu řízení interní dokumenty orgánu (rozsudky Tribunálu ze dne 17. prosince 1991, *Hercules Chemicals v. Komise*, T-7/89, Recueil, s. II-1711, bod 54, a ze dne 15. března 2000, *Cimenteries CBR a další v. Komise*, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Recueil, s. II-491, bod 420). Podle ustálené judikatury dále platí, že v průběhu řízení před unijním soudem se interní dokumenty Komise žalobcům zpřístupní, pouze pokud to vyžadují výjimečné okolnosti projednávané věci, na základě vážných indicií, jejichž předložení přísluší žalobcům. Toto omezení přístupu k interním dokumentům je odůvodněno potřebou zajistit řádné fungování dotyčného orgánu v oblasti boje proti protiprávním jednáním porušujícím pravidla hospodářské soutěže (viz rozsudek Tribunálu ze dne 20. března 2002, *HFB a další v. Komise*, T-9/99, Recueil, s. II-1487, bod 40 a citovaná judikatura).

³¹⁴ Je však nutno konstatovat, že společnost Deltafina neprokázala existenci výjimečných okolností, na základě vážných indicií, které by vyžadovaly předložení celého dokumentu, na něj odkazuje ve své žádosti, a že nevysvětlila důvody, proč by tento dokument mohl mít význam pro dodržení práva na obhajobu. Za těchto okolností nelze žádosti o předložení celého tohoto dokumentu vyhovět.

K nákladům řízení

- 315 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 316 Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a společnost Deltafina neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (třetí senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**

- 2) **Společnosti Deltafina SpA se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Azizi

Cremona

Frimodt Nielsen

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 9. září 2011.

Podpisy.

Obsah

Skutečnosti předcházející sporu	II - 5649
I – Správní řízení	II - 5650
II – Napadené rozhodnutí	II - 5654
A – K protiprávnímu jednání a k přičitatelnosti protiprávního jednání	II - 5655
B – K výpočtu výše pokuty	II - 5656
1. Stanovení základní částky pokuty	II - 5656
2. Polehčující okolnost	II - 5658
C – K žádosti společnosti Deltafina o ochranu před pokutami	II - 5660
1. Rozhodné skutečnosti	II - 5661
2. Nesplnění podmínky stanovené v bodě 11 písm. a) oznámení o spolupráci z roku 2002 ze strany společnosti Deltafina	II - 5663
Řízení a návrhová žádání účastnic řízení	II - 5667
Právní otázky	II - 5668
I – K hlavním žalobním důvodům	II - 5669
A – K prvním třem žalobním důvodům, vycházejícím ze zjevných pochybení v souvislosti s neposkytnutím konečné ochrany před pokutami společnosti Deltafina	II - 5670
1. Argumenty účastnic řízení	II - 5670
2. Závěry Tribunálu	II - 5677
a) K programu shovívavosti	II - 5677
b) K rozsahu povinnosti spolupráce	II - 5682
II - 5738	

c)	K porušení povinnosti spolupráce společností Deltafina	II - 5686
d)	Ke konkrétním argumentům společnosti Deltafina, vycházejícím z pochybení, jimiž je napadené rozhodnutí stíženo, protože jí Komise neposkytla konečnou ochranu před pokutami ..	II - 5690
	K argumentu vycházejícímu z toho, že Komise souhlasila s tím, aby společnost Deltafina na schůzce sdružení APTI vyzradila svou žádost o ochranu před pokutami	II - 5690
–	K údajnému předchozímu informování Komise	II - 5690
–	K údajné dohodě o tom, že vyzrazení je nevyhnutelné	II - 5694
	K vědomosti o vyšetřování a k neexistenci dopadů na vyšetřování	II - 5695
e)	K výtce vycházející z toho, že společnost Deltafina svou žádost o příznivé zacházení nepodala ve vzájemné shodě se svými hlavními konkurenty	II - 5697
B –	Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady ochrany legitimního očekávání, zásady řádné správy a zásady proporcionality	II - 5700
1.	Argumenty účastnic řízení	II - 5700
2.	Závěry Tribunálu	II - 5702
II –	K podpůrně uplatněným žalobním důvodům	II - 5707
A –	K pátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady proporcionality kvůli nadměrné výši výchozí částky pokuty a z nedostatku odůvodnění	II - 5707
1.	Obecné úvahy	II - 5707

2.	K první části pátého žalobního důvodu, vycházející z porušení zásady proporcionality vzhledem k omezenému rozsahu trhu a k nízkým obrátům společnosti Deltafina	II - 5713
	a) Argumenty účastnic řízení	II - 5713
	b) Závěry Tribunálu	II - 5713
3.	Ke druhé části pátého žalobního důvodu, vycházející z porušení zásady proporcionality vzhledem k omezenému rozsahu zeměpisného trhu	II - 5718
	a) Argumenty účastnic řízení	II - 5718
	b) Závěry Tribunálu	II - 5718
4.	Ke třetí části pátého žalobního důvodu, vycházející z porušení zásady proporcionality vzhledem k tomu, že protiprávní jednání nemělo žádný dopad na trh, a z nedostatku odůvodnění	II - 5720
	a) Argumenty účastnic řízení	II - 5720
	b) Závěry Tribunálu	II - 5722
B –	K sedmému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení polehčujících okolností a z porušení zásady rovného zacházení a zásady proporcionality	II - 5729
	1. Argumenty účastnic řízení	II - 5729
	2. Závěry Tribunálu	II - 5731
III –	K žádosti o předložení dokumentu	II - 5736
	K nákladům řízení	II - 5737